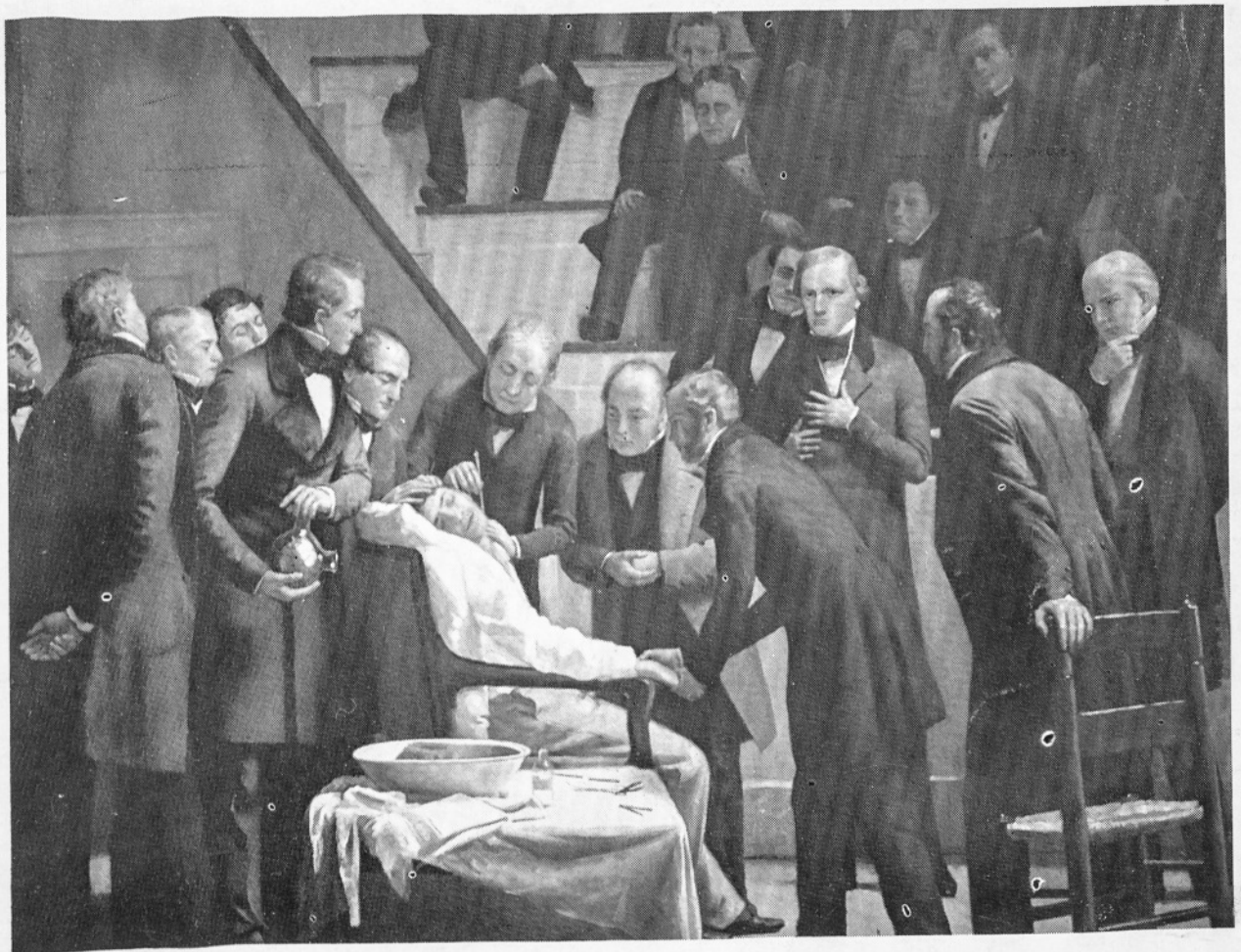

MEDICINA

AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SAJUNGOS ŽURNALAS
Nr. 2 (88) 1996

MEDICINA ALG-Sąjungos Žurnalas

Journal of American Lithuanian Medical Association

Nr. 2 (88) 1996 — XIX-to ALGS narių suvažiavimo numeris

Redaktorius:

Vaclovas Šaulys, MD

Redakcinė kolegija:

Kazys Ambrozaitis, MD

Milda Budrys, MD

Saulius Jankauskas, MD

F. V. Kaunas, MD

Kazimieras Rimkus, MD

Korespondentai:

Dainius Degėsys, DDS,

Cleveland, OH

Juozas Kriaučiūnas, MD,

Putnam, CT

Alenas Povilanis, MD, Montreal,

Canada

Gailius Skrinskas, MD, Toronto,

Canada

Redakcijos kolegijos nariai tvarko atskirus skyrius.

Korektūra:

Skirmantė Miglinienė

Kompiuterinis maketavimas:

Clemente Dedela

Spaudos darbai atlikti:

M. Morkūno spaustuveje,

Three Oaks, MI

Straipsniai, korespondencijos, nuotraukos siunčiamos redakcijos adresu. Rankraščiai taisomi ar trumpinami redakcijos nuožiūra. Žurnalas išeina du kartus per metus. Prenumerata US \$10.00 metams. Atsiskaitoma per draugijas, arba tiesiog MEDICINOS adresu. Adresų pakeitimus prašome iš anksto pranešti administracijai.

MEDICINA

Redakcija:

c/o V. Šaulys

2639 W. 86th St.

773/776-7337

Administracija:

Irena Makštutis

6849 Highland

Palos Heights, IL 60463

708/448-8374

TURINYS

Lietuvos sveikatos apsaugos problemos, K. Ambrozaitis, MD.....	1
Redakcijos informacija	2
150 metų Anestezijai, V. Šaulys, MD.....	3
Osteoporozė, Aurelia Ginčauskas, MD.....	6
Alendronate osteoporozės gydymui, V.Š.	8
Alternatyvinė medicina, AJŠ.....	9
ALGS XIX-tas narių suvažiavimas, V. Š.	10
Užsienio lietuvių ateitis, V. Bieliauskas, PhD	16
Draugijų veikla	20
Medicina Lietuvoje	22
Lietuvių Medicinos Muziejus ir Naujos Knygos.....	23
Pagerbtieji	25
Korp! GAJA	29
Mokslo pakopomis	31
Mūsų Mirusieji	33
Kronika	36

LIETUVOS SVEIKATOS APSAUGOS PROBLEMOS

Žvelgiant iš tolo, išeivijos gydytojui dažnai atrodo, kad Lietuvoje sveikatos reikalų tvarkymas yra idealus: gydytojų perteklius, netrūksta pagalbinių medicinos personalo, ligoninių ir jų lovų skaičius pakankamas, ar net perdidelis. Ryšis su kitais pasaulio kraštais laisvas, tarptautinės organizacijos prieinamos, sveikatos tvarkymo planai užsieniui nėra slepiami. Durys atidaros pasitobulinimui ir medicinos pažangos sekimui progresyviuose medicinos centruose.

Kurie sekė naujo Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus, pastebėjo, kad partijų rinkiminėse programose sveikatos reikalai buvo įrašyti tiktai programų gale. Tuo tarpu JAV prezidento rinkimuose sveikatos reikalai buvo pirmoje vietoje. Kai kurios Lietuvos partijos beveik nekreipė dėmesio į piliečių sveikatos reikalus.

Lietuva teikia piliečiams nemokamą gydymą, net neturėdama visuotino privalomo sveikatos draudimo. Amerika to negali sau leisti. Farmacijos industrija beveik neegzistuoja vakarietiška prasme. Medicinos technologija importuojama. Kasdieniniai ligoninių reikmenys taip pat importuojami.

Kokia laiminga Lietuva, galėdama be privalomo draudimo ir be savo medicinos reikmenų industrijos, laisvos rinkos akivaizdoje teikti piliečiams nemokamą gydymą!

Tačiau pažvelgus į sveikatos reikalų tvarkymą iš vidaus, matome kitą vaizdą. Vienintelė organizuota grupė, kuri planingiau iškelia milžiniškas problemas, yra LGS-ga. Ši profesinė gydytojų grupė pagrasino net streikais, kad atkreiptų valdžios dėmesį į katastrofišką ligoninių ir bendrai gydymo įstaigų padėtį. Apgailėtina, kad žymi dalis Lietuvos gydytojų nepriklauso LGS. Organizuodama streiką, LGS priversta blokuotis su med. seserų, profsąjungos ir kitomis med. grupėmis. Tokiame junginyje nesutarimas neišvengiamas. Gydytojų profsąjunga išeivijos gydytojams yra sunkiai suprantama. Gal tai tebėra nomenklatūros palikimas? Patrijotiniai ir moraliniai motyvai bei nebuvimo aiškaus sutarimo, neleido įvykdyti streiko.

Nesigilinant į daugelį kitų problemų, su simpatija ir didele viltimi sutinkame naują Sveikatos Apsaugos ministrą **dr. Juozą Galdiką**. Bus vėl įdomu stebėti, kokią ryšį jis turės su naujai išrinktu Seimu, kuriame yra keletas gydytojų, kokios įtakos turės sveikatos apdraudos įstatymų reikaluose. Kokią kovą išvystys sveikatos biudžeto klausimuose.

Nepriklausomybę atgavus, buvo paveldėta absoliuti centrinės vadovybės forma. Per 6 laisvės metus Sveikatos ministrai neišsiveržė iš centro varžtų, dažnai savo kėdėje sėdėjo be judesio. Vyko plataus masto planavimas, buvo sudarytos didžiulės komisijos, kurios studijavo kitų kraštų sveikatos programas ir teikė pasiūlymus, bet jie nesulaukė Seimo dėmesio. Tų komisijų studijų duomenys laukia naujojo ministro peržiūros.

Tenka pastebėti, kad tie centriniai varštai dabar laisvesni, bendras medicinos lygis sparčiai kyla ir lyginasi su Vakarais, nors pažangi technologija dar tik universitetų klinikoms prieinama. Privataus kapitalo dėka, atsiranda keletas privačių gydymo įstaigų, kurios rodo pavyzdį, bet kartu kelia klausimą, ar jos padeda žmonėms, ar turi tikslą savo investuotą kapitalą padidinti.

Ant sveikatos ministro stalo dar guli visa eilė neatsakytų klausimų: kas nustatys medicinos etikos pagrindus ir jų priežiūrą, įvairius medicinos standartus ir medicinos lygio kontrolę, kas atsakingas už gydytojo klaidas (dabar nukentėjęs negali skųstis), kam bus pavesta tabako ir alkoholinių gaminių kontrolė ir t.t. Profilaktinės medicinos programos dar nekoordinuotos.

Atėina laikas, kad gydytojas prievarta jau negalės būti skiriamas ten, kur jis nenori, arba kokio darbo nesugeba. Atėjo laikas, kad Lietuvos gydytojas bus vertinamas pagal jo pasišventimą tarnauti ligoniui, bet ne pagal kokią atlyginimą jam skirs valdžia. Sveikatos ministro darbas irgi bus vertinamas pagal jo iniciatyvą ir veiklumą, bet ne kokioje pozoje sėdi ministro kėdėje. Galima spėti, kad LGS stiprės, dauguma gydytojų įsijungs į sąjungos narių gretas ir bus didesnis autoritetas sveikatos reikalų tvarkyne. Išeivijos gydytojai ir toliau džiaugsis Lietuvos medicinos lygio pažanga, stebės jos eigą ir visuomet bus pasiruošę pagal galimybę padėti savo kolegoms.

Dr. Kazys Ambrozaitis

REDAKCIJOS PUSLAPIS

Naujos vyriausybės paskirtas Sveikatos Apsaugos ministru dr. Juozas GALDIKAS, 38 m., gydytojas. 1983 m. pradėjo dirbti Vilniaus universiteto širdies ir kraujagyslių chirurgijos klinikoje. Yra pirmos kategorijos kraujagyslių chirurgas. Stažavosi Šveicarijoje, Berno universiteto širdies ir kraujagyslių chirurgijos klinikoje, tobulinosi Čekijoje, Vokietijoje ir JAV. Nuo 1995 m. gegužės mėn. J. Galdikas – Vilniaus miesto savivaldybės Sveikatos apsaugos, sanitarijos ir higienos skyriaus vedėjas. Tėvynės sąjungos narys.

Juozas Galdikas, Sveikatos Apsaugos ministras antras iš kairės, su išėivijos gydytojais 1993 m. Floridoje.

1996 m. apsimokėję MEDICINAI prenumeratos mokėstį:

Liepos mėn.: J. Smilga ir M. Vygantas po 10,-; Rūp.: A ir O. Garūnai 20.-, J. Starkus – 30.-; Alb. Šmulkštys (Lietuva) – 25.-, Ohio Draugija 18 narių už '94 ir 17 narių už '95 m. po 10 dol., už 2 metus – 350 dol. Spalio mėn.: V. Majauskas 25.-; M. ir J. Uleckai 20.- (Kanada). Po 10 dol.: P. Murinas, L. Šmulkštienė, V. Šimkus, V. A. Pakalnis. Lapkr.: E. Malkus, E. Repšienė ir J. Hermanavičius po 20.-

Apsimokėję ALGS nario mokėstį:

R. Gineitis	50 dol.
L. G. Šmulkštienė	50 "
V. ir A. Šauliai	100 "

Mieli kolegos:

MEDICINOS redakcija švenčių proga sveikina Lietuvos ir už Tėvynės ribų gyvenančius lietuvius gydytojus. Linkime visiems sveikų ir sėkmingų 1997 metų!

MEDICINOS redakcija ateinančiais metais norėtų žurnalo puslapiuose matyti daugiau

bendradarbių, rašančių apie vykstančius pakitimus naujai perorganizuojamos medicinos praktikoje, apie medicinos studijas, studijuojančius mediciną ar dirbančius akademinėje srityje, apie naujai atvykusių problemas ir pan. Kai vartysite šį numerį, prisiminkite, kad priklausome nuo prenumeratorių ir Jūsų paramos. Dėkojame visiems, kurie parėmėte MEDICINĄ praeitais metais rašiniais, patarimais ir aukomis.

ALG Sąjungos XIX suvažiavimas mus įpareigojo tęsti darbą toliau, bet produkto kokybė priklauso nuo mūsų visų. MEDICINOS žurnalas turi mus jungti pasklidusius po visus šešis kontinentus.

Redaktorius V. Šaulys, MD.

Prof. dr. P. Kaltenis, VU, pediatrikos specialistas, kasmet sveikina Kalėdų švenčių proga. Jis rašo: "Nuoširdžiai sveikinu Jus, Jūsų kolegas ir visus tautiečius, gyvenančius toli nuo Tėvynės, su Šv. Kalėdomis ir artejančiais Naujais Metais. Linkiu visiems geros sveikatos, daug džiaugsmo, laimės ir asmeninės sėkmės.

Su pagarba, P. Kaltenis."

Viršelio paveikslas: Detalė iš R. C. Hinckley, "First Operation With Ether" "Pirma narkozė eteriu".

Paveikslas tapytas R. C. Hinckley 1892 m. Bostono Medicinos bibliotekai. Kiekvienai figūrai naudotos autentiškos nuotraukos. To laikotarpio žymieji Bostono chirurgai ir kiti gydytojai bei studentai *Massachusetts General Hospital's* amfiteatre. Anestetistas dr. William T. G. Morton, užmigdęs ligonį, stovi su stikliniu eteriui indu rankose; ligonis G. Abbott – narkozėje; su skalpeliu chirurgas dr. J.C. Warren; kairėj aukštas, su rankomis ant krūtinės – dr. J. Bigelow – aprašęs įvykį ir paskelbęs spaudoje.

150 METŲ ANESTEZIJAI

Medicina prieš 150 metų

Tiek Amerikoje, tiek Europoje pirmoje XIX šimtmečio pusėje, prieš William T. G. Morton anestezijos (narkozės) demonstraciją, medicinoje nebuvo didelių pasikeitimų ar pažangos.

Dr. William G.T. Morton

Ligų diagnozė buvo daroma tikrinant pulsą, kvėpavimą, stebint šlapimo spalvą, odos elastingumą ir išvaizdą. Pagal seną supratimą sveikata priklausė nuo keturių kūno skysčių: kraujo, flegmos, tamsios tulžies ir geltonos tulžies santykio.

To laiko gydytojai buvo ruošiami gydyti dizenteriją, plaučių uždegimą, skarlatiną, sifilį, vidurių šiltinę ir tuberkuliozę. Vaistų pasirinkimas buvo mažas: gyvsidabris sifiliui gydyti, *ipecac* – amėbinei dizenterijai, *digitalis* – širdies nepakankamumui, *chininas* – maliarijai ir pan. Daugelį ligų gydant naudojo kraujo nuleidimo operacijas. Kuo sunkesnis ligonis, tuo daugiau nuleisdavo kraujo. Tam pačiam tikslui naudojo siurbėles. "Taurių statymu" pašalindavo blogus kūno skysčius. Ligoniams paskirdavo prakaitavimo, vėmimo, vidurių išvalymo procedūras, kurios dažnai blogindavo ligonio būklę.

Chirurgai gydydavo žaizdas, opas ir kaulų lūžimus. Vidurių (pilvo) operacijos buvo retenybė. Opiumas ir morfinas pradėtas naudoti apie 1817 m. Alkoholį retai naudodavo skausmui palengvinti. Trumpoms operaci-

joms naudojo hipnozę ar mesmerizmą. Medicinos istorijoje yra žinomos, darytos pavienios laparatomijų operacijos ar kaulų amputacijos. Visur buvo akcentuojamas operacijų greitumas.

1846 m. J. V. (Jungtinėse Valstijose) buvo beveik 40 000 gydytojų. Medicinos mokyklų kursas trukdavo nuo 5 iki 18 savaičių ir po to studijuojantis medicinos mokslus, privalėjo 3 metus dirbti kaip pagelbininkas ("apprentice"). Buvo galima pasidaryti gydytoju dirbant specialiose ligoninėse pagelbininku ir pasimokius privačiuose kursuose. Praktikai verstis nebuvo reikalaujama ligoninės patyrimo. Tuo metu buvo daug nekvalifikuotų gydytojų.

1840 metais medicinos mokyklas baigė beveik 800 gydytojų iš daugiau kaip 30 medicinos mokyklų. (Be jų buvo ir įvairių privačių institucijų). Medicinos mokyklose buvo dėstoma anatomija, fiziologija ir chemija, kaip priešklinikiniai mokslai. Klinikiniai kursai buvo medicinos, chirurgijos, terapijos, farmacijos, akušerijos/moterų ligų ir vaikų ligų. Pasiturintys studentai keliaudavo į Europą atlikti "apprenticeship". Medicinos mokyklos metinis mokestis buvo 200 dol. metams; o. pagelbininkai gaudavo apie 100 dol. metams.

Mokymas susidėjo iš paskaitų, vizitacijų ar ligonių demonstracijų amfiteatre. Daug reikšmės buvo skiriama vadovėliams ir žurnalams. Tais laikais buvo galybė medicininių žurnalų: 1857 metais buvo žinomi daugiau kaip 178 žurnalai, iš kurių ilgiau išsilaikė tik apie 30. 1846 m. buvo pradėta organizuoti *American Medical Association*.

Pirmoji JV ligoninė buvo įsteigta 1751 metais. Daug metų tarp žmonių ir gydytojų ligoninės nebuvo populiaros. Žmonės buvo gydomi dispanseriuose (ambulatorijose), namuose (turtingesni ligoniai) arba prieglaudose. 1845 m. JV buvo tik kelios viešos ligoninės, kuriose buvo gydomi ligoniai su infekcinėmis ligomis ir kai kurie chirurginiai atvejai. Operuojama buvo labai retai. Pvz.:

peržiūrėjus *Massachusetts General Hospital* archyvus, rasta, kad nuo 1821 iki 1846 m. buvo padarytos 333 operacijos, tai reikštų — truputį daugiau kaip viena operacija per mėnesį. Tai rodo, kad buvo operuojama tik paskutiniaisiais, beviltiškais atvejais. Tų laikų gydytojų prisiminimuose operacijos pavaizduotos, kaip baisios, kankiniančios kančios ligoniams.

Ligoninėse operacinės atsirado gerokai vėliau — antroje XIX šimtmečio pusėje. Priešlaudos buvo paverstos ligoninėmis. Dr. Morton eterio narkozės demonstracija ir ligonio G. Abbott operacija įvyko ligoninės amfiteatre.

Vėliau ligoninės buvo naudojamos gydytojams studentams ir slaugos personalui mokinti. Kai kurios ligoninės turėjo amfiteatrus, kuriuose studentams ligonius demonstruodavo, vietoj vizitacijų.

Vienas iš svarbiausių įvykių Amerikos medicinos istorijoje, kai 1846 metais spalio 16 dieną: William T. G. Morton pirmą kartą panaudojo "Letheon" (sulfurino eterio) anesteziją — narkozę chirurginei operacijai, — pašalinant žandikaulio naviką *Massachusetts General Hospital*, Bostone. Anestezija operacijai buvo pademonstruota viešai ligoninės amfiteatre, stebint tų laikų žinomiems chirurgams ir medicinos studentams.

Dr. A. Adomavičius, pirmas panaudojęs eterį bendrai narkozei Vilniuje 1847 m. vasario 23 d.

Žinia apie pirmąją "beskausmę" operaciją, nežiūrint labai primityvių anų laikų žiniasklaidos priemonių, palyginti, labai greitai pasklido po pasaulį. Pvz., Australijoje pirmoji eterio anestezija operacijai buvo atlikta po 8 mėnesių. Žinia pasiekė Angliją ir Europą po kelių savaičių.

Dr. A. Adomavičius 1847 m. vasario 12 d. Vilniuje, gydytojų draugijos posėdyje padarė pranešimą apie eterio narkozę, o 1847 m. vasario 23 d. A. Adomavičius ir L. Lechavičius pradėjo naudoti operacijoms. (T. Šiurkus, "Bendroji Chirurgija"; 85 psl., Leidykla "Mintis", Vilnius 1965)

Kaip reiktų įvertinti anestezijos reikšmę? Sunkiai išsivaizduojama palaima ligoniui, kuriam operacija yra gyvybės ar gyvenimo pratęsimas. Pašalinimas žmogaus skausmo, fizinės kančios. Medicinai, ypatingai chirurgijai, šuolis į medicinos progresą žmonijai. Skausmo kontrolė visiems laikams pakeitė chirurginio gydymo įvaizdį. Kai kurie medicinos istorikai 1846 m. spalio 16 d. vadina *reikšmingiausiu įvykiu Amerikos medicinos istorijoje*. Naujiena buvo tokia svarbi, kad ji sujudino visą medicinos pasaulį.

„Morton'o Aparatas“ panaudotas pirmajai eterio anestezijai.

Istoriniai įvykiai pirmosios anestezijos laikais

Prezidentaujant James K. Polk, 1845 m. spalio mėn. 16 d., Amerika kariavo su Meksika. prieš metus prie Amerikos buvo prijungta Texas valstija. Prezidentas pasiuntė John Slidell su 5 milijonais dol., Meksikai už Naująją Meksiką ir 25 mil dolerių už Kaliforniją Meksika nesūtiko pinigų priimti. Balandžio 25 Meksikos kariai užpuolė amerikiečius Texas krašte, sužeidė ir

nužudė 16 vyrų. Apie tai žinia pasiekė Kongresą po dviejų savaičių. Kongresas paskyrė 10 mil. dolerių ir paskelbė karą Meksikai. Prezidentas leido pašaukti 50 000 savanorių. Žmonės nesutarė: pietiečiai norėjo išplėsti vergiją, šiauriečiai tam priešinosi.

1846 m. West Point karo mokyklą bebaigia jaunuoliai labai nekantriai laukė progos kariauti su Meksika, prieš JV (Jungtinių Valstijų) priešus.

Amputacija be anestezijos (reprodukcija 1517 m. paveikslo Strassburge)

1846 m. Amerikos jaunas, daug žadantis rašytojas parašė apysaką (romaną) *Typee*, vėliau – *Moby Dick*. Tuo laiku James Smithson testamentu paliko pusę mil. dolerių, kad Kongresas įsteigtų Vašingtone muziejų – *Smithsonian* muziejų. Tuo laiku kūrėsi Baylor Universitetas Waco miestelyje, Texas. Žmonių uždarbio vidurkis buvo maždaug 1500 dol. metams. Krašte dažna cholera. Metai, kai masiniai imigravo airiai, nes jų tėvynėje buvo badas dėl blogo bulvių derliaus. Mormonai keliavo į Utah.

Lietuva buvo rusų valdoma. Laikai po nepavykusio 1831 metų sukilimo. Lenkija išsilaisvino nuo rusų, Lietuvai priespauda pa-didėjo. Vilniaus

universitete iškalbingojo prof. J. Lelevelio įtakoje plinta susidomėjimas praeitimi ir romantiškas jos idealizavimas. Tai A. Mickevičiaus (1798-1855), T. Narbuto (1784-1864), S. Daukanto (1793-1864), Vysk. M. Valančiaus ir kitų didelių asmenybių laikotarpis. Neapykanta rusų valdžiai. Ruošimasi 1863 m. sukilimui.

Paminklas Eteriui Bostono miesto parke.

Seniai pastebėta, kad ligoniams dėl bet kokio širdies sutrikimo, turintiems greitą pulsą, chirurginis gydymas duoda daugiau komplikacijų.

Amerikoje kasmet padaroma apie 30 milijonų operacijų. Nemažas skaičius po operacijos gauna širdies infarktus, ypač kurie turi sugadintas vainikines širdies arterijas (arteriosklerozė). Tokiems bet kokia operacija yra širdies apkrovimas. Beta-blokeriai — tokiais atvejais daugeliui ligonių padeda, nes jie sulėtina pulsą, sumažina širdies darbą.

OSTEOPOROZĖ IŠVENGIMAS IR GYDYMAS

Aurelia T. Ginčauskas-Palčiauskienė, MD.

Osteoporozė pasireiškia kaulų masės sumažėjimu ir kaulų trapumu – lengvai lūžta. Amerikos Valstybinė Osteoporozės Fundacija (The National Osteoporosis Foundation – NOF) sako, kad JAV osteoporozę turi 25 milijonai žmonių, iš kurių apie 1,3 mil. kasmet gauna kaulų lūžimus. (Kas antrai moteriai ir kas penktam vyrui, vyresniems kaip 65 m.) Jų pranešime sakoma, kad vienas trečdalis moterų, 50 metų amžiaus ar vyresnės, savo gyvenime gauna nugarkaulio lūžimus. Daugiau kaip 250 000 klubo bei šlaunikaulio kaklelio lūžimai atsitinka vienu metų bėgyje dėl osteoporozės. Tokiems ligoniams reikia ilgo ir sudėtingo gydymo bei slaugos. Ligtumas po tokių lūžimų yra dažnas – apie 20%. Taip, kad osteoporozės gydymas ir komplikacijos 1990 metais kraštui kainavo daugiau kaip 10 bil. dolerių, kurios kasmet didės, didėjant ilgąamžių skaičiui. Vienintelis būdas išlaidas sumažinti – daugiau dėmesio kreipti į profilaktiką.

Per visą žmogaus amžių kauluose vyksta kitimas, "atsinaujinimas": osteoklastai pašalina sugadintus, pasenusius kaulo audinius (resorption) ir osteoblastai užpildo kaulo audiniais susidariusias tuštumas. Tas procesas vyksta be pertraukos. Kaulo masės augimas aukščiausią laipsnį pasiekia, kai vyras ar moteris yra 35 metų amžiaus, po to kaulų masė pamažu mažėja – maždaug 1% per metus. Moterims, sulaukusioms menopauzės, kaulų masė gali sumažėti iki 4% per metus ir vyresnioms kaip 50 m. amžiaus kaulų lūžimų rizika padvigubėja kas 5 – 10 metų.

Kadangi kaulų masės sumažėjimas beveik nesukelia jokių simptomų, svarbu žinoti pirminės osteoporozės priežastis: jei esi vyresnio amžiaus moteris, baltosios rasės, plona ir aukšta, ankstyvoj menopauzėj, sėslus gyvenimo būdas, mažas kiekis kalcijaus dietoje, rūkymas ar naudojimas daug alkoholio. Antrinės osteoporozės priežastys: matabolinės ligos, vaistai, kaip hipertiroidizmas ir kortizonas.

Aurelia Ginčauskas, MD, Mediciną studijavo Indianos universiteto Medicinos mokykloje, Indianopolyje. Studijas baigė 1969. m. Praktikos teises turi Illinois ir Kalifornijos valstijose, šeimos gydytojos specialybėje. Gyvena San Francisco, CA. Apie Osteoporozę yra rašiusi "Medicinoje" 1985.

Profilaktika veikia geriau nei gydymas. Sužinojus, kad yra osteoporozės ženklai, ligoniui reikia patarti, kad jis būtų tinkamai maitinamas, padidinamas fizinis aktyvumas, paskiriami reikalingi hormonai, padidinti kalcijaus kiekį dietoje. Tai jau sumažins kaulų lūžimų galimybę. Gerai išbalansuota dieta menopauzinei motriškei privalo turėti bent 1500 mg kalcijaus dienai. (Verta priminti, kad kai kuriais atvejais yra sumažėjusi kalcio rezorbcija). Jeigu to kiekio nėra maisto produktuose, reikia pridėti kalcio karbonato. Organizmas krauna kalcio atsargas dienos metu, o naktį išskiria, todėl kalcio priedą geriau duoti su vakariniu maistu. Sportuojančios moterys turi standesnius kaulus. Geriausias sportas yra vaikščiojimas, bėgimas, laipiojimas laiptais – sumažina kaulų resorpciją. Dviračių ir plaukimo sportas mažiau reikšmingas kaulų tvirtumui palaikyti.

Apgailėtina, kad osteoporozė dažniausiai diagnozuojama tik tada, kai kaulas jau lūžęs. Užtat, žmonės turintys osteoporozės rizikos faktorius, yra kandidatai kaulo "tankumui" matuoti (*bone densitometry*). Galima matuoti įvairias skeleto vietas, kaip dubens, šlaunies, kulnies, nugarkaulio, rankos bei kitus kaulus ir iš anksto numatyti galimas kaulų lūžimo vietas. Naudojami rentgeno spinduliai su, palyginamai žema radiacija. (Vieno ar dviejų fotonų absorbcimetrija ir dvigubos energijos rentgeno absorbcimetrija – DEXA – *Dual-energy x-ray* .

Tos priemonės palyginamai tiksliai diagnozuoja ir radiacija yra žema – 10-20; 5; 1-3. (atatinamai), bet yra brangi ir naudojama

tik ligoniams su metabolinėm osteoporozės ligomis, kai būtina sekti terapijos rezultatus.

Terapija. Dabar osteoporozės gydymui naudojami trys preparatai: estrogenas, calcitonin'as (*Calcimar*, *Miacalcin*) ir *alendronate* (*Fosomax*). Osteoporozei išsivysčius, jokia terapija pilnai kaulų masės neatstatys, tačiau gali sustabdyti osteoporozės progresą ir sumažins kaulų lūžimų riziką, o gyjantiems lūžusiems kaulams pagerins standumą (*density*). Terapija estrogenais reikia pradėti kiek galima anksčiau, prasidėjus menopauzei ir tęsti senatvėje. Tos terapijos metu bijoma padidėjusios rizikos krūties vėžio išsivystymo. Neseniai atlikta ir paskelbta studija (*Nurses Health Study*) aiškiai neįrodė to pavojaus. Jau pradėtos kitos studijos. Endometriinio vėžio pavojus pašalinamas, naudojant *progestin* su estrogenu. Be to, estrogenų nuolatinis vartojimas menopauzoje pagerina širdies kraujotaką, sulėtina arteriosklerozinį procesą, apie 50%.

Kitą gydymo formą, veikianti anti-rezorptiniai, kaip ir estrogenas yra *calcitonin*. Tas hormonas injekcijomis po oda ar į raumenis ir dabar švirkščiamas nosin (*Miacalcin*). Tie preparatai neturi cardiovascular efekto ir silpnas antiresorptinis efektas, bet brangesnis, palyginant su estrogenais.

Alendronate (*Fosomax*) *biphosphonate*, tai pirmas ne hormoninis preparatas osteoporozei gydyti. *Alendronate* sulėtina kaulo osteoporozės procesą, sumažina osteoklastinę funkciją. Kadangi *alendronate* ne hormonas, tai tinka gydyti vyrų osteoporozę ir moterims, kurios turi krūties vėžį. *Fosomax* duodamas po 10 mg tablečių. *Fosomax* blogai absorbuojamas, todėl duodamas iš ryto, 30 min. prieš valgį su bent 8 oz. vandens. (tabl. kaina 2 dol.). Studijos rodo, kad pagerėja stuburo kaulų ir šlaunikaulio *density* iki 8% po 3 metų gydymo *Fosomax*'u. Studijos parodė, kad vartojantys *Fosomax* turėjo 50% mažiau šlaunikaulio lūžimų (*hip fractures*) ir 80% mažiau nugarkaulio slankstelių lūžimų. Studijos rodo, kad aiškiai efektyvus preparatas osteoporozę gydyti, bet dar nežinomas vaisto ilgo naudojimo saugumas.

Kadangi osteoporozės pasekmės yra baisios, svarbu ligonius supažindinti su gali-

momis ligos pasekmėmis ir juos pamokyti sveikų gyvenimo įpročių, kad valgytų sveiką, kalciumi išbalansuotą, maistą, išlaikytų tinkamą fizinį aktyvumą. Kadangi profilaktika yra svarbesnė negu gydymas, ligonis su ypatingais osteoporozės rizikos faktoriais, turi anksti pradėti naudoti hormonų papildymo terapiją. Ligonis su turima osteoporozę turi būti gydomas, kad tolimesnis kaulų masės sunykimasis būtų sustabdytas ir sumažinta kaulų lūžimo galimybė (rizika).

SUMMARY

Since the consequences of osteoporosis is devastating, early counseling and educating patients about healthy life habits such as, a well balanced diet, adequate in calcium intake and regular weight bearing exercises, is necessary to reduce their risks of bone density loss. Since prevention is more effective than treatment, patients with high risk factors for osteoporosis should be advised about benefits of hormonal replacement therapy. Patients with established osteoporosis the primary goal is to prevent further decrease of bone loss and reduce the risk of fracture.

References

- Lindsay, Robert Osteoporosis Update: Strategies to counteract bone loss, Prevent Fracture Consultant, July 1996, Vol.36, No 7:1387-96
- National Osteoporosis Foundation. Boney up on Osteoporosis: A guide to prevention and treatment. Washington, D. C.: NOF, 1991
- Zilkoski M, Morrow LB. Osteoporosis. Am Fam Physician 1989;36(6):178-85
- Heidrich F. Limitations of Bone Densitometry (Editorial) Am. Fam. Physician 1993;48:25-7
- NIH Consensus Conference Optimal Calcium Intake. JAMA 1994;274:1942-8
- Lufkin EG, Ory ST. Postmenopausal estrogen therapy. Trends Endocrin Metab 1995; 6:50-54
- Colditz GA et al The use of estrogens and progestins and the risk of breast cancer in postmenopausal women. NEJM 1995;332:1589-93
- Stampfer MJ et al, Postmenopausal estrogen therapy and cardiovascular disease — ten year follow up from Nurses' Health Study. NEJM 1991;325:756-62
- Adami HO, Persson I. Hormone replacement and breast cancer: A remaining controversy? JAMA 1995;274:178-9
- Kanis JA et al Rationale for the use of alendronate in osteoporosis. Osteoporosis Int. 1995; 5:1-13
- Krištopaitis, M., Medicinos Teorija ir Praktika. 1996, No.1:25-6

ALENDRONATE OSTEOPOROZĖS GYDYMU

Alendronate –vienas iš bisfosfonatų grupės farmakologinių preparatų naudojamų kalcio metabolizmo sutrikimams gydyti. Tos grupės vaisiais gydomos ligos, kaip osteoporozė, Paget liga, hiperparathyroidizmas, hiperkalcemia – metastazinėse kaulo piktybinių auglių ligose. Alendronate (Fosamax) neseniai pripažintas vaistas osteoporozėi gydyti.

Alendronate sumažina osteoklastų veiklą, kas labai svarbu gydant anksčiau minėtas ligas. Yra keletas chemiškai panašių preparatų, tačiau jų veikimas nėra toks stiprus ir selektyvus. *Alendronate* veikia tiesiogiai į kaulų audinius, kur vyksta pagreitinta resorpcija, prislopina osteoklastų veikimą, bet nepakeičia kaulų mineralizacijos.

Bisfosfonatus galima duoti ligošiams intraveniniai, bet pakankamai gerai veikia ir duodant per burną. Tie preparatai nėra lengvai žarnyno absorbuojami. *Alendronate* absorbuojamas 60 iki 70% ir to pakanka, jei vaistai imami 1/2 val. prieš valgį, geriausiai ryte. *Alendronate* išskiriamas per inkstus, šiek tiek per kepenis, bet organizmo ne metabolizuojamas. Po 24 valandų tik maža dalis pasilieka kauluose, o po 72 valandų beveik visa 10 mg. dozė išskiriama, liekanos yra įjungtos į kaulo matrix ir yra farmakologiškai neaktyvios. Todėl, *alendronate*. turi būti imamas kasdien, kad prislopintų osteoklastų veiklą.

Ligošiams, gydomiems *alendronate*, svarbu nustatyti inkstų būklę: turintiems inkstų nepakankamumą, organizme jo daug susikaupę, gal ir pakenktų. Nėra pastebėta, kad *alendronate* kenktų inkstams. Prieš gydant *alendronate*, ligošio hipokalcemija reikia sutvarkyti, paskiriant atitinkamą dietą ir, reikalui esant, duoti kalcio ir vitamino D.

Pasitaiko, kad ligošiams gydomiems *alendronate*, atsiranda skrandžio ir žarnų sutrikimai: pykinimas, vėmimas, pilvo skausmai, viduriavimas, kai kuriems išsivysto raumenų skausmai, spazmos, net odos išbėrimai. arba pakyla temperatūra. Dažnesni neįprasti simptomai gaunantiems *alendronate* intraveniniai. Aiškinama, kad sukelti simptomai, yra hipokalcemijos ženklai, nes visi bisfosfonatai turi tendenciją greit susijungti su kalciumi (*affinity*).

Gydant piktybinių navikų hiperkalcemiją ar Paget ligos atvejus, *alendronate* duodama po 40 mg/per dieną šešis mėnesius. Atrodo, kad intraveninis gydymas veikia geriau, lengviau kontroliuojama hiperkalcemija.

Osteoporozės gydyme praveistos kelios studijos. Vienoje studijoje 65 moterys buvo gydomos su *alendronate* 5, 20, ar 40 mg dozėmis kasdien. Po 7,5 mėnesių atrasta, kad kaulų standumas (*density*) žymiai pagerėjo ir vaistas nesukėlė jokių antrinių reakcijų.

Kitoje studijoje dalyvavo 994 menopauzinės, turinčios osteoporozės požymių, moterys gavo *alendronate* per burną 5 ar 10 mg/d. tris metus ir kita grupė gavo 20 mg per dieną 2 metus ir 5 mg/d. dar vienus metus. Rezultate, moterims gavusioms 10 mg/d. tris metus *alendronate* matėsi daugelio kaulų žymus standumo (*density* 5,9 iki 8,8%). pagerėjimas ir kaulų masės padidėjimas. Per tą studijų laikotarpį jos turėjo 46% mažiau stuburo slankstelių lūžimų. Buvo darytos dar kitos panašios 3 studijos, kurių rezultatai buvo panašūs (ir su panašiais nepalankiais nusiskundimais gydymo metu).

Pastebėta, kad po ilgesnio naudojimo *alendronate* susikaupia, užsilieka kaulų audiniuose. Kol kas tiksliai nežinoma, kokie *alendronate* ir estrogeno naudojant kartu, rezultatai.

Alendronate imant per burną, nuryjama su 6-8 oz. vandens bent 30 min. prieš valgį. Ligošiu patariama, tabletes nurijus, bent pusvalandį neatsigulti. Taip elgiantis sumažėja galimybė gauti stemplės suerzinimą. Su kitokiais skysčiais nuryjant tabletes (kaip kava, arbata, vaisių sultimis ar mineraliniu vandeniu) *alendronate* absorpcija labai sumažėja, net iki 60%.

Vieno mėnesio gydymui 10 mg/d. *alendronate* kainuoja 41 dol.

Gydymo metu ligošiu patariama imti papildomai kalcio ir vitamino D, jei to pakankamai nėra dietoje.

Šaltiniai:

Rodan GA, Balena R. Bisphosphonates in the treatment of metabolic bone diseases. *Ann Med*, 1993;25:7373-8

Rodan GA et al Preclinical pharmacology of *alendronate*. *Osteoporos Int* 1993;3 (Suppl):7-12.

Liberman UA et al Effect of oral *alendronate* on bone mineral density and incidence of fractures in postmenopausal osteoporosis *NEJM* 1995; 333:1437-43

Chesnut CH 3d et al *Alendronate* treatment of the postmenopausal osteoporotic woman effect of multiple dosages on bone mass and bone remodeling *AmJMed* 1995;99:144-52

Sambrook PN. The treatment of postmenopausal osteoporosis (Editor)*NEJM* 1995;333:-1495-6. V. Š.

ALTERNATYVIOS MEDICINOS PRAKTIKA

Šiomis dienomis vyrauja dvi pagrindinės medicinos "sistemos": tradicinė ir alternatyvinė (skirtinga, papildoma, "unconventional"). Nuosekliai galvojant, dauguma mano, kad alternatyvūs metodai yra kažkaip priešingi tradicinės medicinos principams, t. y. kažkaip egzotiški, mistiški, paslaptingi, tyrimais neparemti arba net kenksmingi. Tačiau ne vien tik kad šių metodų apibūdinimas yra netikslus ir sunkus, bet pagrinde aiškėja, kad abi sistemos turi daugiau panašumų, negu anksčiau manyta.

Kokią nuomonę mes beturėtume, reikia pripažinti, kad apie ją verta šiek tiek daugiau sužinoti, nes vis daugiau žmonių gydomi šiais metodais. *New England Journal of Medicine*, Jan. 28, 1993, buvo paskelbta studija, kurioje iš telefoninės apklausos paaiškėjo, kad daugiau žmonių kreipėsi į alternatyvios medicinos gydytojus, negu į tradicinius. Įdomu tai, kad 1990 metais pacientai mielai išleido 13.7 bilijonus dolerių tokiems gydymams ir didesnė dalis susidariusių išlaidų nebuvo draudimų padengta. Baltieji, su aukštojo mokslo išsilavinimu ir beveik aukščiausiam ekonominiame lygyje, sudarė didžiausią grupę žmonių, pasinaudojusių alternatyviu gydymu. Atrodytų, kad tais metodais labiausiai pasitikėjo pacientai, kurie sirgo rimtomis, ar net beviltiškomis ligomis, kaip AIDS, vėžiu ar lėtinėmis, sunkiai pagydomomis ligomis, kaip *arthritis*, *chronic fatigue syndrome*, depresija, lėtinis inkstų nepakankamumas, žalingais įpročiais ir t. t. Amerikos vakaruose naudotasi daugiau šia gydymosi metodika, kaip kitose JAV dalyse.

Vienas iš pagrindinių principų vadovaujantis visose, įvairiose alternatyvios medicinos šakose yra teigiama, kad sveikame dvasia ir kūnas intymiai surišti ir, lygiai kaip liga yra šio santykio pažeidimas. Taip pat galimybė pasveikti randasi pačiam žmogui, tą santykį atstačius. Pabrėžiamas apsisaugojimas nuo ligoto stovio, dar niekam nepakrikus. Vertinami "naturalūs" produktai, žolelės, įvairios dietos, mankštos, masažai, meditacijos. Alternatyvinėje medicinoje yra nuotrupų pagrindinai iš indų, azijiečių mistikų, bet ir Pietų Amerikos ir Amerikos indėnų apeigų, bei prietarų. Visa tai kažkodėl

labai gundo praktiškoje galvosenoje išauklėtus Vakarų civilizacijos žmones.

Daugiausiai pasipriešinimo sulaukia alternatyvios medicinos praktikantai iš tradicinės medicinos gydytojų, nes didelėje daugumoje šių gydymų efektingumas nėra patvirtintas moksliniais tyrimais. Paskutiniu metu ypatingai populiarius gydymas akupunktūra, kuri remiasi principu, kad kai sielos/kūno jėga "CHI" nukrypsta ir teka ne tais takais, arba susilpnėjusi — nenuteka, kur reikia, tai sukelia skausmus bei ligas. Akupunktūristai sako, kad tuos pakrikimus yra galima pagydyti (ar nuo tų sutrikimų apsisaugoti) įstatant plonas adatas į tam tikras vietas ir tas "chi" nukreipiamas tekėti teisingais kūno "meridijanais". Ši yra viena iš alternatyvios medicinos šakų, kurioje tyrimai yra parodę, kad ypatingai išsienėjusio (chroniško) skausmo atvejais akupunktūra gali padėti neblogiau už tradiciniai priskiriamus nuo skausmo vaistus. Kalifornijos Kaiser Health Plan atidarė net keletą akupunktūrai klinikų ir jiems finansiškai apsimoka, nes greitai ir efektingai pagydo (kai kuriuos) pacientus, kurie šiaip reikalautų daug nuo skausmo vaistų ir įvairių laboratorinių, kartais labai brangių, tyrimų ir pan.

Nors kitos alternatyvios medicinos sritys dar nėra taip pasireiškusios ir remiasi vieno ar kito pasveikusio asmens anekdotiniais pergyvenimais, jau vis dažniau kai kurių universitetų medicinos fakultetuose kyla susidomėjimas tarp klinikistų ir mokslininkų šias sritis ištirti. Nors, bendrai paėmus, tyrinėjimams (research) lėšos mažinamos valstybės biudžetui atsidūrus skolos krizėje, tokiems projektams visdėlto pradeda atsirasti daugiau lėšų.

Alternatyvinės terapijos šakos:

Relaksacijos technika; chiropraktika; masažai; vaizduotėje sukelti paveikslai, statulos; spiritualinis-dvasinis, gydymas; svorio kontrolės programos; prisilaikymas specialios dietos, (macrobiotics); žolelių medicina; megavitaminų terapija; grupinė terapija; *Energy healing*; hipnozė; homeopatija; akupunktūra; liaudies medicina; mankšta ir maldos.

AJŠ

XIX ALGS NARIŲ IR DRAUGIJŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

10/26/1996 Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL

Suvažiavimą atidarė Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas dr. Edis Razma, pasveikino dalyvius ir pakvietė dr. Arvydą Vanagūną, ALGS pirmininką, vesti suvažiavimą.

ALGS valdybos pirmininkas dr. Arvydas Vanagūnas praveda suvažiavimą.

Dr. A. Vanagūnas priminė, kad paskutinis (XVIII) suvažiavimas buvo prieš penkis metus, bet sustojus ILGD veiklai, buvo neįmanoma anksčiau, vien tik sąjungos valdybos pastangomis, suvažiavimą surengti.

Pirmininkas perskaitė suvažiavimo programą ir trumpai priminė ALGS istoriją. Sąjunga gali didžiuotis savo amžiumi – ji jau gyvuoja 83 metus. Sąjunga išsivystė iš Chicagos Lietuvių Daktarų Draugijos, kurios veikla porą kartų buvo apsilpusi, bet vėl atgimusi ir daug gerų darbų atlikusi. Dabar sąjungos veikla yra lyg "atrofinėje" stadijoje. Žinome, kad yra daug jaunų lietuvių kilmės medikų ir dabar atvykusių gydytojų iš Lietuvos ir mūsų rūpestis rasti būdų, kaip juos įtraukti į sąjungos veiklą.

Plačiau buvo kalbama apie atliktus darbus praėjusiam penkmetyje. Veikla ribojosi beveik vien tik valdybos narių darbais: visas dėmesys buvo skiriamas atgimstančios Lietuvos medicinai. Gydytojai buvo raginami laisvais ir per "Medicinos" žurnalą pavieniui ar organizuotai (per dar veikiančias draugijas ar

išsijungiant į kitas šalpos organizacijas) siūsti ligoninėms ar šalpos organizacijoms medikamentus bei kitus medicininius reikmenis. Buvo suteikiama parama gydytojams atvykstantiems iš Lietuvos "observacijų" programoms ar pasitobulinimo išvykoms. Teikiama pagalba ir medicinine literatūra.

ALGS valdyba, padedant Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro vadovybei, nutarė įsteigti Lietuvos gydytojams medicinos pažangai sekti modernias "audio-visual" priemones. Šiam projektui buvo reikalinga sukaupti bent kiek kapitalo. Praveistas tarp ALGS narių piniginis vajas. Malonu priminti, kad vajas buvo gana sėkmingas – surinkta beveik 14,000 dol. ir dar gauta iš Atviros Lietuvos Fondo 10,000 dol. Projektą priėmė

ALGS ir dalis ILGD valdybos narių ALGS XIX suvažiavime: Iš k. V. Šaulys, "Medicinos" redaktorius; G. Balukas – vicepirm.; Daina Variakojis – ryšininkė su Lietuvos medikais; A. Vanagūnas – sąjungos pirm.; Renata Variakojis – ILGD vicepirm. ir Edis Razma – ILGD pirmininkas.

Lietuvos Centrinės Medicinos Bibliotekos vadovybė ir jau nupirkti ir pristatyti 12-kai metų CD RAM programa, VCR aparatai ir TV monitoriai centrinei medicinos bibliotekai Vilniuje ir vietovėms kaip Kaunui, Klaipėdai, Šiauliams, Panevėžiui, Marijampolei. Nusiųsta apie 200 video juostelių, bet jų reikia daug daugiau. Audi-Video centras buvo iškilmingai atidarytas Vilniuje, Centrinėje Medicinos Bibliotekoje 1994 m. spalio mėnesį.

Taigi Lietuvos gydytojai (ir medicinos studentai bei kiti medicinos srities darbuotojai) turi prieinamą aparatūrą ir beveik visuose minėtose vietovėse gali ja naudotis, bet nėra pakankamai video juostų. Jau buvo išsiųsti laiškai vaistų įmonėms, prašėme iš jų video juostų, bet atsiliepė labai mažai. Dr. Vanagūnas sakė turįs jau paruošęs vaistų firmų adresus, ragino jais pasinaudoti ir rašyti asmeniškais laiškus, prašyti video juostų asmeniškai per firmų agentus ar per savų specialybių organizacijas bei ligoninių bibliotekas. ALGS valdyba prašo visų narių dalyvauti audio ir video juostelių vajuje. Gavę juostelių siųskite mums šiuo adresu:

Lithuanian Research & Studies Center (ALGS)
5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636

Gavę, patikrinsime ir pristatysime į Vilnių, Lietuvos Centrinę Med. Biblioteką.

Dr. Vanagūnas paminėjo, kad buvo manoma pagyvinti veiklą sudarius platesnės apimties komitetą iš skirtingų specialybių gydytojų. Pradžioje buvo susilaukta gyvo dėmesio, bet entuziazmas greitai išblėso.

Grįžtam vėl prie video juostų. Komunikacijos priemonės tobulėja. Atrodo, kad video juostų amžius nebus ilgas, tad geriausia būtų, jei tam neišleistume per daug pinigų. Pirmininkas galvoja, jei mes galėtume juostų pigiai ar veltui gauti, sakysim, iš ligoninių ar farmacijos įmonių per jų agentus ar ligoninių bei bibliotekų vadovus, būtų verta pastangų. Jos yra gana brangios ir už mūsų turimus pinigus daug jų nenupirksime. Tai įmanoma padaryti tik per asmeninius ryšius. Tuo klausimu savo nuomonės pareiškė kolegos – G. Balukas, V. Dargis. (V. Dargis siūlė dažniau apie tai skelbti "Medicinos" žurnale).

Dalis ALGS XIX suvažiavimo dalyvių.

Pirmininkas mano, kad tikslingiausia būtų, kad tuo užsiimtų ir draugijos – būtų platesnės apimties laukas, nes kiekvienoje vietovėje yra skirtingi metodai, lengviau į tą akciją įjungti daugiau žmonių.

Pirmininkas su nostalgija prisiminė, kad praeityje suvažiavimai skirdavo daugiau laiko iškilusioms panašioms problemoms spręsti, dalyvaudavo daugiau gydytojų, ir problemos skyrėsi nuo dabartinių.

Dr. L. Ragas siūlė pabandyti susirišti su akademinėmis institucijomis, gal net jų bibliotekomis. Ta proga priminė apie sunkumus organizuojant pagalbą Lietuvos stomatologams. Buvo sunki ir komplikauta pagalbos teikimo pradžia, pareikalavusi kantrios diplomatijos, patvarumo ir vietinių įstaigų problemų supratimo. Užtruko nemažai laiko, kol buvo suprasta, ko Lietuvos stomatologams reikėtų, kol mes pasijutome jiems reikalingi. Dabar Kauno Medicinos Akademijoje, mums bendradarbiaujant ir įsteigus Burnos Ertmės katedrą, viskas eina sklandžiau..

Dr. Vanagūnas irgi mano, kad reikėtų detaliau apsvarstyti, kaip atlikti mūsų darbą. Turim sąrašus, reikėtų padiskutuoti, kam laiškus rašyti. Valdybos vardu jau kartą jiems buvo rašyta. Valdyba, neturėdama personalo, viena negali to padaryti. Juk sudarius kontaktą, reikia asmeniškai toliau palaikyti ryšius. Tai turėtų būti mūsų visų išipareigojimas: reikia vėl asmeniškai laiškus rašyti, panaudoti asmenišką pažintį su farmacinių kom-

panijų atstovais, reikia su jais susitikti, telefonais kalbėti... Galima panaudoti nuo mokesčių atleidimo galimybę. Tai galima padaryti, jeigu juostos siunčiamos per Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centrą.

ALGS įstatai buvo priimti 1963 m. IV-tame visuotiniame narių suvažiavime, kuris įvyko Chicagoje 1963 m. rugpjūčio 31 d. Nuo to laiko pasikeitė sąjungos veiklos tikslai ir sąlygos. Tada didesnė narių dalis buvo neseniai atvykę iš Europos, baigę Lietuvos ar Europos universitetus, Lietuva buvo Sovietų okupuota. Pirmininkas A. Vanagūnas dalinai supažindino mus su įstatų tikslais. Vienas iš pirmųjų tikslų – *"Aktyviai dirbant medicinos ir odontologijos profesijose, siekti šių profesijų mokslinės pažangos"*. Dabar didesnė narių dalis yra kokios nors srities specialistai ir priklauso net kelioms specialybių organizacijoms, todėl šis tikslas jau nėra taip svarbus. Mūsų sąjungos nariams nebus net įmanoma suteikti mokslinių žinių per mūsų organizaciją.

Kitas mūsų statute pažymėtas tikslas: *"Populiarinti pagrindinius sveikatos dėsnius"*. Mūsų organizacijai tai įvykdyti beveik neįmanoma. JAV ir Kanadoje tai gerai atlieka valdiškos institucijos.

Kiti trys tikslai: *"Gerbti lietuvių gydytojų etikos pagrindus. Palaikyti draugiškus ryšius narių tarpe. Aktyviai dalyvauti Amerikos lietuvių kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje bei Lietuvos laisvinimo kovoje."* Čia gal būt nereikės daryti didelių pakeitimų, visa tai mes pripažįstame ir šioje srityje dirbame.

XIX - tame ALGS suvažiavime susitiko VDU Medicinos XX-tosios laidos gydytojai, iš k. Pr. Mažeika, Adona Stulginskaitė-Juozevičienė, Rimas Vienužis (Vienožinskis), Danutė Širvydaitė-Bieliauskienė ir Vaclovas Šaulys.

Tuo klausimu pasisakė kolegos G. Baulukas (išlaikyti lietuvių kalbą ir spaudą); V. Šaulys (ieškoti būdų, kaip pritraukti į mūsų organizaciją naujai atvykusius gydytojus iš Lietuvos) ir viešnia iš Lietuvos siūlė palaikyti ryšius su Lietuvos Gydytojų Sąjunga, padėti Lietuvos gydytojams tobulėti specialybėse; J. Valaitis pritarė ALGS statuto pakeitimams ir pritaikymui dabartiniams laikams. Asmenišką bendravimą su tos pačios specialybės Lietuvos gydytojais yra produktyviausias.

P. Šlūtienė, RN, pastebėjo, kad naudinga tiek Lietuvai tiek mums pasinaudoti elektroninėmis priemonėmis, kaip *Internet*. Vilnius jau įjungtas į *Internet* tinklą. Ji gaunanti daug medicinos žurnalų iš Illinois Universiteto ir pasirūpina persiuntimu į Lietuvos Centrinę Medicinos biblioteką. Jos nuomone, kad Lietuvos ligoninėms daug gali padėti draugystė, kai Lietuvos ligoninė "susidraugauja ar susigiminiuoja" su Amerikos ligonine. Jau yra tokių susigiminiavimų ir jie Lietuvai paprastai naudingi. Visagino (Ignalinos) ligoninė turi specialių problemų ir ji bendrauja su panašia ligonine JAV ir tai Ignalinai labai naudinga.

Nevisai tikslus kolegos V. Dargio vertinimas bendros praktikos specialybės, kolegei D. Bieliauskienei, ji ir kitus panašiai galvojančius, pavyko įtikinti, kad šeimos medicina darosi labai populiari čia ir Lietuvoje.

Kolega K. Ambrozaitis bandė visus pasiūlymus susumuoti ir padaryti išvadas. Jis pavyzdžiais suminėjo keletą kolegų, kurie didelius darbus atlieka, sudarydami sąlygas daugeliui Lietuvos gydytojų lankyti universitetines klinikas Chicagoje ir kituose miestuose. Akcentavo, kad svarbu palaikyti ryšius su Lietuvos gydytojais per LGS. Mums būtina išlaikyti "Medicinos" žurnalą. Turim patys pasilikti kiek galima ilgiau lietuviški ir remti lietuvišką kultūrą.

Dr. K. Ambrozaitis savo pastabas suformulavo ir po pertraukos perskaitė. Žiūr. 15 psl.

ALGS Draugijų veiklos pranešimai

Pirmininkas dr. A. Vanagūnas pirmuoju pakvietė svečią, dr. A. Paunksnį, oftalmologą iš Kauno Medicinos Akademijos Akių Klini-

kos, pranešti apie Lietuvos Oftalmologų Sąjungos veiklą.

Amerikos lietuviai oftalmologai su kolegomis iš Lietuvos. Iš k. Vytas Alekna, Mindaugas Paunksnis, Linas Sidrys, Algimantas Kelertas, Aliukas Lėlis ir Romas Gričius.

(Ši savaitgalį Chicagoje vyksta Amerikos oftalmologų suvažiavimas, kuriame dalyvauja ir keletas lietuvių oftalmologų iš Lietuvos ir kitų JAV vietovių, kaip dr. Vytas Pakalnis, iš SC ir Vytas Alekna, iš CA). Lietuvos oftalmologai, kurių yra 330, susibūrę į Lietuvos Akių Gydytojų sąjungą ir yra priimti nariais į Europos Akių Gydytojų sąjungą, kur turi savo atstovą. Lietuviai akių gydytojai dalyvauja Europos akių gydytojų suvažiavimuose. Ši organizacija leidžia savo žurnalą, kurį daugelis Lietuvos oftalmologų ji gauna. Sąjunga skiria 30 stipendijų Rytų Europos oftalmologams ir jie gali gilinti studijas žymiose Europos klinikose. Jie gauna paramos ir iš Amerikos lietuvių oftalmologų. Lietuvoje pagrindinės didžiosios akių operacijos atliekamos Vilniuje ir Kaune. Trūksta aparatūros. Netrukus bus įrengtos akių operacinės Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje.

Dauguma akių gydytojų priklauso ir Lietuvos Gydytojų Sąjungai (LGS). Gydytojų sąjunga yra viena. Anksčiau buvo populiarūs ir gydytojų prof-sąjungos.

Iš Kalifornijos dr. Z. Brinkis, ilgametis Draugijos pirmininkas, laišku pasveikino suvažiavimą ir pranešė, kad "Draugija dar tebegyvuoja. Daug vyresniųjų kolegų iškeliauja Amžinybėn, o jaunieji į mūsų Draugiją neįsijungia".

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugija – Dr. Edis Razma pranešė, kad mintis atsikurti kilo pernai. Susidarė iniciatyvinė grupė iš jaunuųjų gydytojų – Edis Razma, Renata Variakojytė ir Paulius Slavėnas. Jie sukvietė gydytojus susirinkimui – vakarienei. Jauna neurochirurgė Gail Russeau, MD, dirbanti Chicago Institute of Neurosurgery and Neuroresearch pasakojo savo išpatį, kai svečiavosi ir dirbo Lietuvoje. Dalyvių buvo nemažai, apie 70. Dabar, pasitelkus daugiau pagalbos, susidarė iniciatyvinė ILG Draugijos valdyba. Numatyta valdyba iš jaunų gydytojų: E. Razmos, Nijolės Stankevičiūtės, R. Variakojytės ir Aro Žliobos. Naujoji valdyba šių metų pabaigoje ar ateinančių pradžioje suks susirinkimą, sudarys darbo programą ir pasiskirstys pareigomis.

Paulius Švitra, MD, New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos atstovas, pasveikino suvažiavimą ir papasakojo apie draugijos veiklą. Draugija turi apie 40 narių, medicinos ir odontologijos gydytojų, iš kurių apie 20 susirenka į metinius susirinkimus, kuris šaukiamas kiekvieną pavasarį. Susirinkimui paruošiamos vaišės, visuomet vienas iš narių paruošia paskaitą. Dažnai sulaukiama svečių iš Lietuvos. Tik keletas jaunosios kartos gydytojų dalyvauja draugijos veikloje.

Juozas Šonta, MD, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas trumpai pranešė apie draugijos padėtį. Draugija susirenka du kartus per metus. Vasarą susirenka gydytojai su šeimomis į gegužinę – pasikalba, pasivaišina, dažnai turi paskaitininką ar svečią. Rudenį sukviečia narius bendram, visuotiniam OLGD narių susirinkimui: čia renkama nauja valdyba, aptariami ateities planai, įteikiama 1000 dol. kultūrinė premija (mokyklai, kultūrininkui, menininkui ar visuomenininkui ir tai daroma jau bene 40 metų.) Draugija mažėja – vienas po kito nariai iškeliauja negrįžtamai.

Nebuvo pranešimo apie Montrealio Lietuvių Gydytojų Draugijos veiklą. Draugijai vadovauja Alenas Pavilanis, MD., kuris aktyviai bendrauja su Lietuvos šeimos gydytojo specialybei besiruošiančiais kolegomis.

Dr. Edis Razma yra aktyvus ALGS (LAMA) žiemos seminaro organizatorius. Jis

pranešė, kad 1997 m. LAMA žiemos seminaras įvyks kovo 22 – 29 dienomis Colorado kalnuose ir pakvietė gydytojus kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Bus gera, aktuali mokslinė programa. Registracijos mokestis nedidelis: 50 dol. gydytojams ir 25 dol. studentams bei rezidentams. Kelionės ir apgyvendinimo reikalus tvarko Gailė Ošlapaitė (Bus smulkesnė informacija 3-čiam viršelio puslapyje)

Svečias **prof. dr. Leonas L. Mačiūnas**, Vilniaus universiteto, chirurgas, papasakojo apie gydytojų rūpesčius Lietuvoje. Jis dėsto chirurgijos kursą gydytojams, besiruošiantiems būti šeimos gydytojais. Jis gerai susipažinęs su ligoninių, gydytojų ir ligonių būkle.

Ligoninėse ligoniams ir medicinos personalui daug ko trūksta. Operuojami ligoniai privalo atsinešti savo vaistus ir tvarsliaivą. Ligoninės neturi pinigų užsimokėti už kurą, vaistus, instrumentus. Gydytojai menkai apmokami ir ruošiasi streikui. Prelegento pateikta informacija sukėlė daug klausimų ir pasiūlymų. Klausimus, – kokie medikų santykiai su Lietuvos vyriausybe iškėlė L. Sidrys ir J. Makštutis; abortų ir adaptavimo – V. Musionis, A. Prunskienė, V. Dargis ir kiti. Dr. Prunskienė paaiškino, kad Lietuvoje abortai nevaržomi, tuo tarpu norint adaptuoti vaikus, susiduriama su dideliais sunkumais. Užpernai adoptuoti 27 vaikai, 1995 m. – 13, o šįmet tik keletas.

Pirmininkas perskaitė KMA laikraščio "Ave Vita" redaktoriaus, doc. Vytauto Salinkos laišką, kuriame jis kreipiasi į Užsienio lietuvius profesionalus, kad jie užpildytų anketas apie savo atliktus darbus mokslinės, politinės ir visuomeninės veiklos srityse. Surinktus duomenis jis panaudotų istorinei knygai išleisti.

Pasibaigus pirmininko pranešimams ir svarstymams dr. Kazys Ambrozaitis, ALGS tarybos narys, padarė diskusijų išvadą, kurios įpareigojo ALGS valdybą ateities veiklai:

1. Visomis išgalėmis stengtis išlaikyti ALGS veiklą.

2. Peržiūrėti ALGS įstatus, juos pritaikyti laiko reikalavimams ir pakeitimus pristatyti sekančiame suvažiavime patvirtinimui. Kol

kas veiklą vystyti pagal esančius įstatus.

3. Veiklos pagrindas – ryšių palaikymas su ALGS nariais ir draugijomis.

Valdyba: a) įpareigojama toliau leisti "Medicinos" žurnalą ir

b) skatinti sąjungos draugijų veiklą,

c) palaikyti glaudų ryšį su Lietuvos Gydytojų Sąjunga (LGS).

4. Skatinti privačią ir organizuotą iniciatyvą padedant Lietuvos gydytojams individualiai ir per organizacijas bei ligonines.

Dr. Vytauto Bieliausko, PhD paskaita. Žiūr. psl. 16

Dr. A. Vanagūnas padėjo prelegentui už aktualią paskaitą ir susirinkusiems dalyviams ir visiems, kurie prisidėjo prie šio suvažiavimo parengimo.

Meno Galerijoje meno kūrinių apžiūra, pažininių atnaujinimas ir pabendravimas.

Suvažiavimo Rudens Pokylis

Edis Razma, MD, ILG Draugijos pirmininkas ir LAMA žiemos seminaro programos organizatorius ir Renata Variakojytė, MD, — vicepirmin.

Renata Variakojytė, MD pasveikino kolegas gydytojus vietinius ir iš toliau ir net iš Lietuvos atvykusius, šeiminkų (Illinojaus Lietuvių Gydytojų Draugijos) vardu, palinkėjo maloniai praleisti vakarą. "Illinojaus LGD didžiuojasi savo tarpe turėdama veiklius ir pasišventusiai dirbančius Lietuvos medicinos labui, narius – kolegas Liną Sidrį, Leoną Seibutį ir Rimgaudą Nemicką – jų darbai tegul

paskatina ir mus sekti jų pavyzdžiu", – baigė sveikinimo žodį Renata Variakojytė.

Dr. Antanas Razma, sveikino suvažiavimą gydytojų ateitinių Korp! GAJA vardu.

Dr. Gediminas Balukas, ALGS valdybos vicepirmininkas, įteikė žymenį V. Šauliui, Medicinos žurnalo redaktoriui.

Paminėti šio pokylio Garbės svečiai: D-rai Vytautas ir Danutė Bieliauskai, D-rai Jonas ir Ramūnė Račkauskai.

Pakviestas dr. Arvydas Vanagūnas, ALGS-gos ilgametis pirmininkas, pasveikino pobūvio dalyvius – koleges ir kolegas ir svečius už dalyvavimą suvažiavime ir pobūvyje, padėjo ILGD valdybai, suvažiavimo šeiminkams, surengusiems iškilmės.

Suvažiavimo pokylyje iš k.: M. & A. Kligiai, A. & V. Domanskiai, svečias iš Vilniaus dr. L. Mačiūnas. Stovi: D. Vitkienė, Z. Juškevičienė, A. & A Razmai ir E. & S Barai.

Prisiminti Išeivijos lietuviai gydytojai, mirę paskutinių penkių metų laikotarpyje; pakvietė dr. Augustiną Laucių uždegti žvakę. dr. Vanagūnas perskaitė 60 mirusiųjų pavardes ir visi dalyviai pagerbė juos susikau-pimo minute.

Pakviestas kun. Algirdas Paliokas, SJ sukalbėjo invokaciją prieš vakariene.

Vladas Vijeikis sąmojingais monologais prajuokino pasisotinusius svečius, o Ričardo Soko skambiu garsų orkestras linksmino pagyvenusio ir jauno amžiaus šokėjus iki vėlaus vakaro.

V.Šaulys

NOBELIO PREMIJA PAGERBTI IMUNITETO TYRINĖTOJAI

Peter Doherty iš *St. Jude Children's Research Hospital*, Memphis mieste ir Rolf M. Zinkernagel, Zurich Universitete Šveicarijoje) tyrinėjo baltuosius kraujo kūnelius vadina-mus citotoksinėmis T ląstelėmis, kurios sunaikina kraujyje cirkuliuojančias virusais apkrėstas ląsteles. Tie du Nobelio premijos laureatai surado, kaip T-ląstelės atpažįsta apkrėstus taikinius. Tyrimus atliko panaudo-dami virusais užkrėstas peles. Pasirodė, kad virusas nužudė vienos rūšies (grupės) peles, nes T-ląstelės nepajėgė sunaikinti virusais apkrėstų ląstelių. Tuo tarpu, kitos grupės pelės nebuvo tokių pat virusų taip paveiktos. Tyrinėtojai pastebėjo, kad tos grupės pelių ląstelių paviršius buvo apdengtas kitokiu baltymu. Pasirodė, kad tie baltymai skiriasi molekuline sudėtimi ir yra tvarkomi geno specialiaus kodo. Atradimas padeda išaiškinti, kodėl kai kurie perkelti organai (transplantai) yra atmetami negiminingų žmonių. Iki šiol buvo žinoma, kad persodinti organai atmetami molekulinėje plotmėje, bet kaip ir kodėl visa tai vyksta, nebuvo suprasta. Doherty ir Zinkernagel sukūrė patikimą audinių panašumo ("*histocompatibility*") teoriją.

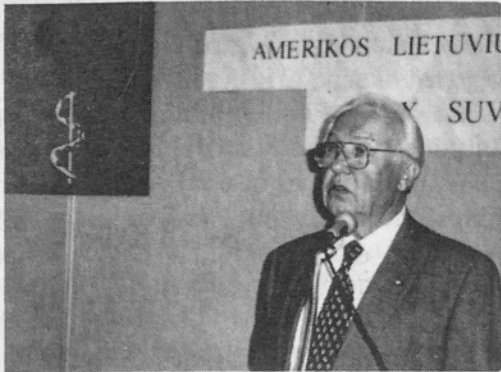
Įdomu pastebėti, kad tyrimus su T-ląstelėmis jiedu, nepažindami vienas kito darė prieš 25 metus, bet, palyginamai neseniai aprašė "Science" žurnale. T-ląstelių atpažini-mo modelis jau panaudotas HIV skiepus gaminant.

Science News, Sept. '96

UŽSIENIO LIETUVIŲ ATEITIS

Vytautas Bieliauskas, PhD

(Paskaita XIX ALGS suvažiavimo metu, 1996 m. spalio 26 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL)

Vytautas Bieliauskas, PhD, kalba ALGS narių suvažiavime.

Prieš kiek laiko teko peržiūrėti vienos, vyresnio amžiaus lietuvės moters, besiruošiančios mirti, specialiai sudėtus daiktelius. Tarp jų buvo du plastikiniai krepšeliai su žeme. Paklausus, ką ji su ta žeme nori daryti, ji atsakė, kad vieną iš tų krepšelių reiks užpilti ant jos kapo, nes tai esanti Lietuvos žemė ir ji būtinai norinti, kad joje būtų palaidota. Tai, tur būt, įvyko ne vieną kartą. Lietuviai visuomet mylėjo savo žemę, ir jie, net keliaudami svetur, ne retai veždavosi jos saują, tarsi savo "šaknims" sustiprinti ir savo meilę jai patvirtinti. O lietuviai vyko dažnai ir daug kur. Jie bėgo iš savo krašto, norėdami išvengti Rusijos caro kariuomenės; jie keliavo svetur savo gerbūviui pakelti, kad galėtų kiek daugiau užsidirbę užsienyje, grįžti namo ir ten geriau kurtis. Jie keliavo giminių lankyti ir ne kartą su jais jie pasilikdavo; jie keliavo į užsienį, norėdami išvengti mirties nuo komunistinio režimo; jie keliavo į užsienį studijuoti komunistų laikais, nes norėjo pamatyti laisvą pasaulį – ir gal jie tai darė prisidengę komunizmo kauke (kuri jiems buvo primesta); keliavo jie bėgdami nuo komunizmo, prašydami egzilo teisių ir pagaliau jie tebekeliauja ir dabar, po to, kai Lietuva vėl atstatė savo nepriklausomybę. Nemanau, kad dabar kas nors su savimi nešasi žemės žiupsnelius. Dabar, laisvoje Lietuvoje tos žė-

mės yra daug ir daugeliui ji nėra taip jau miela.

Dabar daugelis į užsienį vyksta ieškodami geresnių gyvenimo sąlygų: duonos, uždarbio, šilumos ir šilto vandens. Daugumoje visi vyko ir vyksta tik laikinai, taip kaip lietuviai iš savo krašto visuomet vykdavo. Taip kaip ir mes prieš 50 metų vykome. Bet tas laikinumas, net nepastebint, prailgėja; atsiranda nauji ryšiai, naujos sąlygos, ir dienos tampa mėnesiais, o mėnesiai metais ir metai eina dešimtėmis.

Mes kalbame apie didingą savo tautos istoriją, apie piliakalniuose ilsinčius mūsų protėvius ir vis mes viliamės kažko tai gražaus, didingo, malonaus. Bet laikas bėga, o mes gyvename ir keičiamės su juo. Mes, tarsi, gyvenimo "laiko mašinoje", kuri eina pirmyn ir kur ji nueis, nei vienas to nežinome.

Mes pergyvenome tiek daug staigių istorinių pasikeitimų, kurie apstulbino ir pasaulį ir mus. Mes daug vylėmės, daug laukėme ir, dabar esame, tarsi, sustoję. Ne vienas mūsų gyvename dabartyje, kuri nublukus, bijodami žvelgti į ateitį ir vengdami galvoti apie praeitį, kuri irgi jau blėsta, kaip vakaro šviesa, saulei besileidžiant. Bet vis dėlto, žmogus yra istorinė būtybė ir jo gyvenimas yra labai trumpas: mes gyvename tarp praeities ir ateities, stabteldami kartais dabartyje. Ir taip norėdami dabartį geriau suprasti ir sau ką nors planuoti ateičiai, mes turime įsijungti į savo tautinę ir asmenišką istoriją. Mes turime grįžti į "laiko mašiną", kurią galėtume judinti ir į priekį ir atgal. Taip kaip būdavo rodoma fantazijos sukurtose "laiko mašinos" filmuose. Bet tie filmai buvo tuo įdomūs, kad žiūrėtojai galėdavo išsijungti iš savo individualybės ribų. Būtent, pasijausti, kad jie gali pražengti ir laiką ir erdvę. Nežinau, kiek tai tikėtų mūsų laikams, bet norėčiau šia proga pamėginti su jumis pakeliauti tokia "laiko mašina". Pamėginsiu ją pasukti į praeitį, sustabdyti dabartyje ir pavartyti į ateitį. Gal tai bus kiek pakeliavimas vaizduotėje, bet dažnai vaizduotė ir realybė taip daug nesiskiria.

Užsienio lietuvių margas pasaulis

Lietuviai, gyvenantys už Lietuvos valstybės ribų, yra vadinami įvairiais vardais. Anksčiau jų aprašymui buvo vartojami žodžiai kaip *pabėgėliai*, *tremtiniai*, *emigrantai*, o paskutiniaisiais metais pradeda išpiliētinti žodis *išeivija*. Kuris pavadinimas yra teisingas, sunku pasakyti. Tai priklauso nuo laiko ir būdo, paliekant Lietuvą. Nemanau, kad būtų priimtina vadinti lietuvius gyvenančius Sibire, išeiviais, nes jie ar jų tėvai buvo ten jėga išgabenti, t.y. ištremti, pilna šio žodžio prasme. Ar galima vadinti karo metu nuo komunizmo pasitraukusius lietuvius emigrantais ar išeiviais? Abejoju, nes jie buvo politiniai pabėgėliai, t. y. irgi tremtiniai tam tikra prasme. Buvo lietuvių, kurie į užsienį išvyko prieš Antrąjį Pasaulinį karą ir ten pasiliko, kai Lietuva buvo okupuota. Kaip reiktų juos vadinti? Dabar, per paskutinius metus į užsienį išvykusi nemaža grupė žmonių su tikslu pagerinti savo ekonominį stovį.

Daugumos jų tikslas yra išvykti į Vakarų padorbėti ir grįžti atgal su stipresniu ekonominiu pagrindu, ir ne vienas jų tai daro. Atrodytų, kad jie yra ekonominiai emigrantai, bet nemanau, kad jie save tokiais laiko, nes jie nesiruošia svetur pasilikti ir daugumoje tokiame pasilikime net teisių neturi. Taigi yra margas užsienyje gyvenančių lietuvių pasaulis. O jei mes pamėginsime dar į įvairias šalis pažvelgti, tai šis margumas dar padidės. Gana gausios lietuvių grupės jau nuo seniai gyvena Pietų Amerikoje: Argentinoje, Brazilijoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Urugvajuje ir t. t. Daugelis jų jau sunkiai kalba lietuviškai; ne vienas jų jau yra kilęs iš mišrių šeimų. Bet jie vistiek save laiko lietuviškai.

Taip pat didelis skaičius mūsų tautiečių gyvena Australijoje, kurių daugelis nuvyko tenai taip pat, traukdami nuo komunizmo. Ten jie turi išvystę gana stiprias organizacijas, sukūrę savo centrus, turi savo spaudą ir savo mokyklas. Panaši situacija yra Kanadoje, JAV, Vokietijoje, Anglijoje, Italijoje ir t. t.

Ligi 1990 m., kai buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė, visi Vakaruose gyvenę lietuviškai kūrėsi savo egzistenciją ir stengėsi išlaikyti lietuvių kalbą ir lietuvišką kultūrą,

Suvažiavimo dalyviai.

nes jie tikėjo, kad Lietuva kadanors atgims ir, kad jie ar jų vaikai galės vėl grįžti į savo šalį. Gyvendami tokioj "adventų" nuotaikoje, mes kūrėme lietuviškas parapijas, istaigas, muziejus, dainų ir šokių ansamblius, turėjome savo laisvą spaudą, savo radijo valandėles, ruošėme savo šventes, minėjimus, ir t. t. Žodžiu, mėginome užsienyje turėti tai, ko okupantai Lietuvoje neleido. Per tuos ilgus Lietuvos okupacijos metus, mes, gyvendami Vakaruose, nenustojome judinę Lietuvos laisvės klausimo: kalbėjome, rašėme, demonstravome, savo šalių politikus įtaigojom, kad Lietuva nebūtų užmiršta. Tuo metu niekam net į galvą neatėjo kaip, mums reiktų vadintis ir kokie turėtų būti mūsų santykiai su Lietuva.

Bet dabar Lietuva yra jau šeši metai laisva. Dabar ten jau galima laisvai mokyti, kalbėti apie Lietuvos istoriją, kurti lietuvišką literatūrą ir t. t. Ten dabar yra ir lietuviška opera ir lietuviška filharmonija, ir lietuviškas baletas; yra lietuviškos parapijos, lietuviški chorai ir dainų ansambliai; tenai yra jau atgimstas kraštas. Ten yra viskas, ką mes čia sukūrėme ir dar daug daugiau. Bet tik mūsų ten nėra. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, tur būt, ne vienas Lietuvoje gimęs lietuvis, yra pagalvojęs apie grįžimą Lietuvon. Daugelis ten buvo nuvykę su tikslu apsižiūrėti savo paliktų tėviškių ir taip pat nustatyti sąlygų, surištų su grįžimu į Lietuvą. Deja,

buvo greit pastebėta, kad jis savo dėmesio mums skirti negali. O su koku nusivylimu tai turėjo pergyventi mūsų tautiečiai gyvenę Sibire, kai jie patyrė, kad jiems taip pat dar negalima grįžti Lietuvon. Mes jau turime susikūrę geras gyvenimo sąlygas Vakaruose ir, mes grįžę Lietuvon, savo finansines bazes galėtume nusivežti. Bet "sibiriokai" toli gražu tokių sąlygų neturi. Taigi dabar tas margas užsienio lietuvių pasaulis, daug nėra pasikeitęs. Tik dabar mes pradėdame ir ten Lietuvoje, ir čia užsienyje kelti klausimus, kaip mums reikia vadintis ar kaip mus reikia vadinti. Tiesa, jau nuo nepriklausomybės atstatymo yra kalbama, kad "esame visi vienos tautos vaikai" (manau, kad šis posakis yra sukurtas Kanadoje), dabar jau net kalbama apie "integralią tautą", pabrėžiant visų lietuvių tautinį tapatumą. Taigi lyg ir norime pabrėžti, kad mes dar nesame išeiviai, bet esame Lietuvos vaikai, gyvenę užsienyje, lyg tai norima pratęsti tą laukimo (adventišką) nuotaiką. Tai gal ir reiktų mums pasilikti "užsienio lietuvių" vardą, bent dar kuriam laikui. Sakau, bent kuriam laikui nes, kai saulė užteka, yra sunku ryto nuotaika gyventi: anksčiau ar vėliau mes turėsime savo naują tapatybę išvystyti. Ta nauja tapatybė tai ir bus surišta su mūsų ateitimi, apie kurią čia ir noriu pakalbėti.

Užsienio lietuvių tapatybė

Bene didžiausias skaičius užsienyje gyvenančių lietuvių yra Šiaurės Amerikoje, t. y. JAV-se ir Kanadoje. Todėl svarstant jų charakteristikas, manau, geriausia bus pažvelgti į Kanados ir JAV lietuvius. Kaip žinome, į Š. Ameriką, ypatingai į JAV, lietuviai pradėjo keliauti dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą. Po to vyko jie kurį laiką ir iš laisvos Lietuvos. Kai kurie jų grįžo atgal, bet nemažai jų čia pasiliko: susikūrė šeimos, išigijo nuosavybę — taip ir liko čia. Jie išstiegė savo parapijas, kūrė savo centrus, ir, bendrai imant, rodė gan stiprų lietuvišką veikimą. Šie lietuviai išstiegė lietuviškus laikraščius ir padarė toki stiprų politinį spaudimą į tuometinę JAV vyriausybę, kad Amerika buvo vienas iš pirmųjų kraštų, pripažinusių Lietuvos nepriklausomybę. Nors nebūdami turtin-

gi, jie darė rinkliavas ir stipriai rėmė atsitatančią Lietuvą finansiškai ir moraliai. Bet laikas bėgo ir jie vis daugiau ir daugiau ėmė įsijungti į vietinį gyvenimą. Pamažu sekanti kartos lietuvių kalbą jau turėjo mokintis, o sudarę mišrias šeimas, pamažu ir savo kalbą pradėjo prarasti. Vis dėlto jie sukūrė labai stiprią "Lietuvos Vyčių" organizaciją, kuri jau beveik 80 metų gyvuoja. Kai Lietuvą 1940 metais okupavo, tų laikų lietuviai prarado ryšį su savo tėvyne ir kai kurie net nesiorientavo apie Lietuvos padėtį. Kai pasibaigus II Pasauliniam karui, į šį kontinentą pradėjo keliauti nauji ateiviai, kurie traukėsi nuo sovietinio komunizmo, jie rado lietuviybę čia gana sunkioje būklėje. Visų nustebimui, tuomet tos pačios tautos vaikai iš pradžių net bendros kalbos nerasdavo. Buvo mėginama prisijungti prie esančių organizacijų, bet dažnai nesisekdavo. Tiesą sakant, naujieji ateiviai, kuriems priklauso mano ir kai kurių jūsų karta, savo tarpe turėjo daug žmonių su aukštu išsilavinimu ir jie galėjo greit įsijungti į vietinį gyvenimą ir vietinę ekonomiką.

Šių ateivių didelę dalį sudarė mūsų, jau savoje Lietuvoje augusi inteligentija. Nesugebėdami, o gal net ir nenorėdami įsijungti į čia esančių lietuvių grupes, jie sukūrė naujas organizacijas, naujas šeštadienines mokyklas, kultūrinius centrus ir t.t. Šie lietuviai daug dirbo ir sielojosi dėl savo okupuotos tėvynės, bet jie taip pat gerai išitvirtino šiame krašte, medicinoje, universitetuose ir versle. Laikas vėl bėgo ir taip praėjo 50 metų, per kuriuos ryšiai su kraštu beveik neegzistavo. Per tuos 50 metų čia jau yra įsikūrę mažiausiai trys kartos: naujieji ateiviai, jų vaikai ir dabar jau vaikų vaikai. Kai Lietuvoje prasidėjo atgimimas visos šios trys kartos sujudo ir net rado progų susijungti su taip vadinamais "senaisiais" lietuviais. Ir taip Lietuvos laisvinimo darbe dalyvavo ne trys, bet bent penkios kartos. Tarp jų jau buvo daugelis, kurie apie Lietuvą žinojo tik iš savo tėvų ir senelių pasakojimų, kurie jau ir lietuvių kalbos nemokėjo, bet jie turėjo nemažiau įtakos į šio krašto viešąją nuomonę, negu tie, kurie lietuviškai geriau negu angliškai kalbėjo.

Čia gyvena visa eilė kartų lietuvių, kurie vis dar savyje jaučia didelę meilę savo

kraštui. Bet dabar, kai Lietuva jau yra laisva ir savistovi, kai mes ją galime lankyti, kada tik norime, užsienio lietuvių entuziazmas savo tėvynės atžvilgiu yra gana sulėtėjęs ir kai kuriais atvejais net pradėjęs gęsti. Daugelis jaunimo jau turi sąmoningai puoselėti savo lietuviškumą, ir ne vienas jų jau save laiko tikrais šio krašto gyventojais. Ne vienas iš mūsų kartos pradeda su nerimu žvelgti į ateitį, nes jie mato, kad Lietuvoje progresas vyksta daug lėčiau, negu buvo laukta ir kad jų įnašas tenai nėra laukiamas, o kartais net nepageidaujamas. O kai mato, kad jiems šiame krašte yra ir vietos ir pripažinimo, tai ir jų tautinė tapatybė pradeda svyruoti. Ir taip pamažu ne vienam iš mūsų ima kilti tas šekspyriškas klausimas: "būti ar nebūti?". Mes visi savo laiku Lietuvą idealizavome. Ten buvo ir saulė šviesesnė ir lankų žaluma gilesnė; ten ir paukščiai gražiau giedojo ir kokios buvo ten skambios lakštingalos, kurių čia net nėra. Ten mūsų sesės kasas pindavo ryto rasa sudrėkindamos... Taip ten buvo pasakų kraštas! O kai prie to dar pridėdavome gražias Maironio, Brazdžionio ir Bradūno eiles, tai net širdžiai saldu pasidarydavo. Bet dabar mes pradame pamatyti realybę, kuri mus tikrai prislegia. Maironio Lietuvos nebėra, — abejoju, kad ji kada nors yra buvusi, Lietuva yra atgimusi, bet ji yra atgimusi, kaip paukštis feniksas iš pelenų. Okupantai sunaikino ir jos gamtą ir žmones. Aplinka yra užteršta ir jos švarinimas eina labai sunkiai. Daugelis žmonių yra priblokšti fiziškai ir dvasiškai. Korupcija, kriminaliniai nusikaltimai, vagystės, žmogžudystės, prievartavimai, vaikučių išniekinimai klesti nesustabdomai. Yra statomas paminklas po paminklo kunigaikščiams ir prezidentams pagerbti, dalinami medaliai ir žymenys kam reikia ir kam nereikia, o tuo tarpu didelė tautos dalis badauja, kenčia ir šala. Ir ne vienas jaučiasi turįs pareigą padėti, bet tai nėra taip lengva, nes ta pagalba yra dažnai vertinama kaip kišimasis į krašto reikalus. Ne vienam atrodo, kad reiktų Lietuvą palikti Lietuvai, o mums susidaryti savo tapatybę čia ir, taip sakant, likti amerikonais ar kanadiečiais ir viskas. Nelemtas Šekspyriškas klausimas vis aštrėja... Būti ar

nebūti? Ir kur dabar eiti? Po to, kai ne vienas savo visą gyvenimą lietuviybės išlaikymui yra pašventęs, ne vienas ir dabar dirba visuomeninį darbą, visą savo laisvesnį laiką, atostogas ir naktis be miego praleidžia. Kai kurie dabar rūpinasi, kaip čia mirus, savo palaikus Lietuvon perkelti, atseit savo žemėje ilsėtis. Bet kam tai? Ar žemė nėra ta pati visur? Ar ji nepriims mūsų dulkes bet kur? Žinoma, mes dar galime čia politikuoti, vienas su kitu bartis, save ginti ir savo dvasinį ir materialinį turta krauti, bet kur visa tai eis?

ALGS pokilyje iš k. Vytautas ir Danutė Bieliauskai, A. Vanagūnas, M. Budrienė ir R. Račkauskienė.

Neretai esu matęs už didelės santaupas supirktus lietuviškų knygų rinkinius, kurie yra sudėti į dėžes ir pelyja rūsiuose. O kas jas skaitys, kai vaikaičiai jau apie Lietuvą tik iš anglų kalba paruoštos vaizdajuostės tesimokina? (Pabaiga sekančiame numeryje)

Būvę ALGS pirmininkai XIX suvažiavime. Iš k.: J. Valaitis, A. Vanagūnas, D. Giedraitis ir G. Balukas.

ALGS DRAUGIJŲ VEIKLA

Illinois Lietuvių Gydytojų Draugijos valdybos nariai lapkričio 24 d. susirinko posėdžiui, kuriame dalyvavo d-rai Edis Razma, Renata Variakojytė ir Nijolė Stankevičiūtė (neatvyko Aras Žlioba).

Posėdyje pasiskirstyta pareigomis, pasidalinta išpūdžiais apie įvykusį ALGS suvažiavimą ir numatyti darbai 1997 metams.

Valdyba imsis iniciatyvos surinkti mediciniškos literatūros persiuntimui į Lietuvą. Centrinei Medicinos Bibliotekai ir ligoninių bibliotekoms labai trūksta naujos mediciniškos literatūros: specialybių žurnalų ir knygų, taip pat CD-Rom formato "reviews" bei video juostelių.

Pavasariį bus kviečiami Illinois lietuviai gydytojai visuotinam susirinkimui, kur tie ir kiti klausimai bus diskutuojami.

Valdyba ragina visus registruotis ir dalyvauti žiemos LAMA seminare, kuris vyks Telluride, Colorado, kovo mėnesio 22 – 29 dienomis. (Skelbimas paskutiniame viršelio psl.)

Illinois LG Draugijos valdyba:

Pirm.	dr. Edis Razma 708 – 301-4260
Vice-pirm.	dr. Renata Variakojytė 773 – 585-8649
Sekretorė	dr. Nijolė Stankevičiūtė 708 – 784-0166
Ižd.	dr. Aras Žlioba 708 – 420-8218

OHIO Lietuvių Gydytojų Draugija

* OLG Draugijos gegužinė įvyko sekmadienį, rugpjūčio 18 d. dr. Vytauto ir Aldonos Mauručių sodyboje. Aukštas oro spaudimas ir skaišti saulė pakėlė susirinkusiųjų nuotaiką. Šiais metais lyg buvo mažiau dalyvaujančių, bet tie, kurie atvyko, išsilaikė geroje nuotaikoje. Pats šeimininkas dr. Maurutis, nepaisant jo lūžusios kojos skausmų, puikiai vaišino koleges ir kolegas. Maloni žinia sklido mūsų tarpe, kad dr. Juozas Skrinska vedė kolegę daktarę, iš Lietuvos. Dr. V. Stankus atsivežė dr. J. Jasaitį, "Dirvos" redaktorių, kuris kalbėjo mums apie politikus ir partijas Lietuvoje. Dr. Dainius Degėsys su savo dviem dukterimis sužaidė "beisbolą". Po rungtynių buvo laikas skirstytis. D. D

OLG Draugijos nariai tradiciškai susirenka du kartus metuose: vasarą – gegužinėje ir

rudenį – metiniame susirinkime. Šiomet rudeninis susirinkimas buvo padalintas į dvi dalis: spalio 27 d. draugijos nariai meldėsi už mirusius narius Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje, Clevelande, o lapkričio 3 d. nariai susirinko į Clevelando Lietuvių Namus metiniam susirinkimui.

OLGD pirmininkas praneša, kas vyko Chicagoje spalio 26 d.: iš k. d-rai: V. Gruzdis, J. Šonta, A. Skrinska, K. Kuprevičiūtė, J. Jasaitis ir V. Maurutis
Nuotr. G. Juškėno

Draugijos posėdyje dalyvavo 14 gydytojų. Dr. Degėsys perskaitė šimet mirusiųjų draugijos narių pavardes. Per visus metus valdyba buvo susirinkusi posėdžiams keturis kartus. Paskutiniame posėdyje balsavimu buvo paskirta 1996 m. Kultūrinė premija Kristinai Kuprevičiūtei. Ji kiekvieną sekmadienį praveda vakarinę "Tėvynės Garsų" radijo valandėlę Clevelando ir apylinkės lietuviams.

Susirinkime draugijos išdininkas perskaitė pranešimą apie izdo padėtį. Dr. Giedrė Matienė ir dr. Juozas Skrinska prieš susirinkimą padarė kasos reviziją. Dr. Juozas Šonta pranešė, ką matė ir girdėjo ALGS XIX-tame narių suvažiavime spalio 26 d. Chicagoje.

Susirinkime dalyvavo viešnia iš Lietuvos, dr. Valdona Skrinskienė.

Valdyba sutiko pasilikti ta pati ateinančioms metams: dr. Juozas Šonta – pirmininkas, dr. Algis Skrinska – vicepirmininkas, Dr. Dainius Degėsys – sekretorius, išdininkas – dr. Vytautas Maurutis ir dr. Vitoldas Gruzdis – valdybos narys. Po posėdžio vyko vaišės svečių menėje. Vaišėse dalyvavo gydytojų šeimos nariai ir svečiai. Dr. J. Šonta pasveikino 1996 m. premijos laureatę Kristiną Kuprevičiūtę. Sekretorius dr. D. Degėsys pristatė dalyvaujančius ankstesnių metų Kultūros premijos laureatų atstovus: 1960 m. Čiur-

lionio ansamblio – Vladą Plečkaitį, 1975 m. "Dirvos" atstovą ir 1983 m. laureatę dr. Dan-guolę Tamulionytę.

OLGD premijos įteikimas K. Kuprevičiūtei. Iš k.: D. Degėsys, V. Maurutis, J. Šonta, K. Kuprevičiūtė, A. Skrinška ir V. Gruzdis.

Nuotr. G. Juškėno

Dr. A. Skrinška supažindino svečius su 1996 m. laureate. Dr. V. Gruzdis perskaitė premijos paskyrimo aktą, o išdininkas dr. Vytautas Maurutis įteikė K. Kuprevičiūtei 1000 dol. premijos čekį. Laureatė jautriai papasakojo apie "Tėvynės Garsų" programas ir kitus darbus, susijusius su radijo valandėle.

Daktarienės OLGD metimiam susirinkime, iš k.: T. Šontienė, p. Juodėnienė, p. Skrinškieinė ir I. Stankaitienė. Nuotr. R. Degesienės, Jr.

Kvebeko LGD metinis susirinkimas 1996 m. balandžio 19 d. Iš k. sėdi: Ingrida Pavilanytė, Irena Pavilaniėnė, Rasa Pavilaniėnė, Diana Žibaitienė ir Dalija Gabrėnaitė. Stovi: Peter Galineau, filminė Rita Dirsė, Joana Adamonytė, Cathy Flanagan-Šimkienė, Gerald Šimkus, Denise Pališaitienė, Donaldas Pališaitis, Alėnas Pavilanis, Audrius Žibaitis, Jonas Mališka ir Vytautas Pavilanis.

Pabaigai "Dirvos" redak. dr. J. Jasaitis skaitė paskaitą tema: "Lietuva po rinkimų".

Pernai OLGD metiniame susirinkime laureatė Aurelija Balašaitienė sakė, kad Ohio lietuviai gydytojai ne tik ligonius gydo, bet savo Kultūrinėmis premijomis kelia meno darbuotojų dvasinę būklę. OLGD skiria Kultūrinės premijas nuo 1957 metų – tai šimetinė yra 40-toji pasižymėjusiems išeivijos lietuviams bei jų organizacijoms. Reikia tikėti, kad draugija ir toliau tęs tą prsmingą tradicija!

Primintina, kad OLG Draugijai darniai padeda moterų pagalbinis junginys, kuriam vadovauja Aldona Maurutienė. Dėka jų visus sotino vaisės ir džiugino rudeninėm spalvomis stalų papuošimai. Susirinkusių dėmesį patraukė dr. D. Degėsio fotografijų paroda ir dr. N. Juškėnienės spaudos iškarpu albumas.

G. Juškėnas

Quebec'o Lietuvių Gydytojų Draugija (QLGD)

QLG draugija Montrealyje 1996 m. balandžio mėn. 19 d. Montrealio "Badminton & Squash Club" patalpose įvyko 9-toji QLGD susirinkimas-vakariėnė. Dalyvavo 16 gydytojų ir svečių. Dėmesio centre buvo dr. Donaldas Pališaičio paskaita – "Nauji išradimai kardiologijos chirurgijoje". Dr. Polišaitis kalbėjo labai įdomiai ir papildė išpūdingomis skaidrėmis. Dr. Alėnas Pavilanis, draugijos pirm. padėkojo paskaitininkui, ir pasveikino susirinkusius. Montrealio, QLGD jauna – dar tik 9-tasis toks pobūvis. Vakariėnė tęsėsi iki vėlyvo vakaro ir buvo gera proga pabendrauti ir pasidalinti netik profesinėmis, bet ir asmeniškėmis naujienomis. Nutarta 1997 m. balandžio mėn. vėl susirinkti metiniam susirinkime.

MEDICINA LIETUVOJE

Reta operacija

Saulius Jankauskas, MD, "Medicinos" žurnalo skaitytojams pažįstamas iš kelių straipsnių apie rekonstrukcines ir kosmetines operacijas. Nesvetimas jis ir Lietuvai. Prieš dvejus metus jis lankėsi KMA ir skaitė akademijoje keletą paskaitų apie krūties rekonstrukciją ir plastines atstatymo operacijas po radikalioms dėl vėžio krūties operacijos. Šįmet Kauno ir Vilniaus chirurgai tokią operaciją padarė jauni pacientei tai pirma tokia operacija įvykdyta Lietuvoje mikrochirurginės technikos ir plastikos pagalba.

Lietuvoje kasmet maždaug šešiemis šimtams moterų pašalinama viena ar abi krūtys dėl piktybinio auglio.

Finansiniai sunkumai ligoninėms

Šių metų vasarą Vilniaus laikraščiai rašė, kad dėl finansinių nedateklių rugpjūčio 1. d. būsiąs uždarytas akušerijos ir ginekologijos skyrius Šv. Jokūbo ligoninėje. Apsilankius Vilniaus merui, buvo peržiūrėtas planas ir pasitaręs su ligoninės administracija ir dr. K. Paltanavičiumi, pasakė, kad tai įvyktų tik esant ekstremaliai situacijai. Vyr. gydytojas paaiškino, kad dabar dėl blogų gyvenimo sąlygų vis daugėja komplikuočių gimdymų. Taigi jei reikia ką nors uždaryti, tai akušeriniai skyriai bus uždaromi paskutiniai.

Lietuvoje plinta sifilis

1990 m. buvo užregistruota 72 nauji sifilio atvejai; 1994 m. 2142, o 1995 m. jau 3375, (tai 91 sifiliu sergantis 100.000 gyventojų!) (Amerikoje 1994 m. sifiliu sergančių buvo 7,7 šimtui tūkst. gyventojų). Lietuvoje ta liga sergančių padaugėjo 47 kartus! Dabar Vilniuje užregistruota sifilio daugiau negu visuose skandinavų kraštuose kartu.

Lietuvoje pokario metais (1946 m.) buvo užregistruoti 2888 atvejai, įvedus griežtą kontrolę, greit buvo sumažinta iki pavienių atvejų. Straipsnio autorius kaltina Sveikatos Apsaugos ministerijos vadovybę, kad ji permažai rūpinasi infekciją sustabdyti.

(Prof. h. dr. Jonas Lelis, *Gydytojų Žinios*, Nr. 16, 1996).

Atidaryta ligoninė Utenoje

1996 m. rugsėjo 15 buvo vysk. J. Preikšto pašventinta Šv. Klaros ligoninė Utenoje. Ligoninė įsteigta *Caritas ir sesers Doloritos Butkus* iš Pitsburgo (JAV) rūpesčiu. Ligoninės tikslas: palaikomas gydymas ir slauga.

Vilniuje modernus širdies zondavimo kabinetas

Vilniaus Santariškių klinikose atidarytas naujas širdies kateterizavimo kabinetas su 1,5 mil. dol. kainavusiu, *General Electric* firmos rentgeno ir širdies zondavimui aparatūra. Atidarymo metu Sveikatos apsaugos ministras A. Vinkus paminėjo, kad Lietuvoje kasmet miršta 47.000 gyventojų, iš jų 27.000 miršta dėl širdies ir kraujagyslių ligų. Tikimasi, kad nauja aparatūra padės sumažinti mirčių skaičių.

Vilniaus Univ. Širdies chirurgijos chirurgijos klinikos intervencinės kardiologijos sk. vedėjas, doc. E. Kosinskas per 25 darbo metus daugiau kaip 45.000 kartų yra ligonių širdis zondavęs. Dabar išsigijus naują aparatūrą, bus galima labiau išplėsti pagalbą ligoniams.

Laiškas iš Vilniaus Šv. Jokūbo ligoninės I-jo neurochirurgijos skyriaus vedėjo:

"Daina Kazlauskaitė atvyko į Šv. Jokūbo ligoninę iš Čikagos ir organizavo Vilniaus moksleivių savanorių būrelį. Tikslas – padėti Šv. Jokūbo ligoninėje gulintiems ligoniams. Susidarė apie 20 moksleivių būrelis, kuriems Daina išdalino uniformas, paaiškino jų pareigas ir paskirstė dirbti į keturis ligoninės skyrius. Pati Daina pasirinko I-ją Neurochirurgijos skyrių, kur su savo savanoriais bendravo su ligoniais, dalino jiems maistą, juos maitino, pavadavo budinčius prie sunkių ligonių jų šeimos narius, padėjo medicinos seserims ir šeimininkei, lankstė ir formavo operacinę medžiagą, o taip pat stebėjo operacinėje eilę neurochirurginių operacijų, esant reikalui, vertė anglų, ispanų kalbomis.

Daina Kazlauskaitė dirbo Šv. Jokūbo ligoninėje iki rugpjūčio 7 d. Visada buvo linksma, maloni., paslaugi ir mums buvo didelis malonumas ją matyti tarpe mūsų. Tai buvo geras pavyzdys mūsų jaunimui ir nauda mūsų ligoninei.

Pasirašo dr. R. Šumauskas

PAGERBTIEJI

DR. EUGENIJUI GEDGAUDUI
GARBĖS DOKTORATAS

1992 m. birželio 5 d. Kauno Medicinos Akademijoje dalyvaujant 43 universiteto senato nariams, Minesotos Universiteto profesoriumi dr. Eugenijui Gedgaudui buvo suteiktas medicinos Garbės daktaro laipsnis. Jis buvo pirmas KMA Garbės daktaras. Išrinktiesiems įteikiami Garbės daktaro diplomai. Įteikimas įvyko 1996 m. rugsėjo 6 d., iškilmingame proginiame Senato posėdyje.

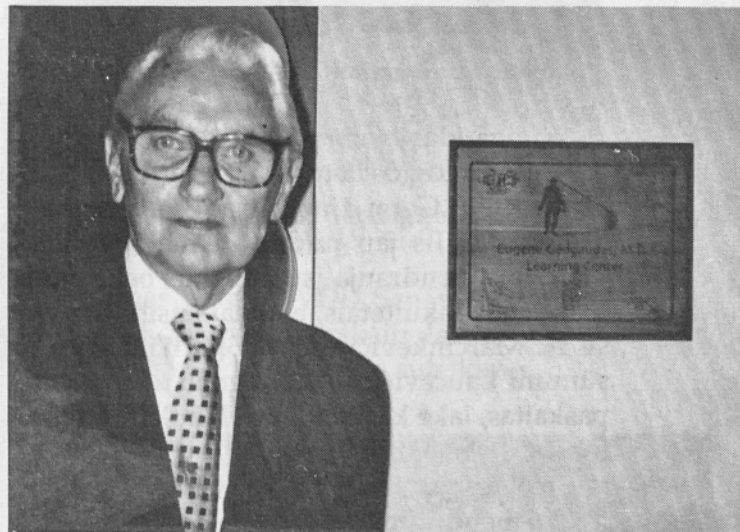
Profesorius Eugenijus Gedgaudas deklaruojamas Garbės daktaru.

Diplomas lotynų ir lietuvių kalbomis. Diplomo tekstas:

"Kauno medicinos akademijos aukščiausiam Senatui nusprendus, šviesiausias ir kilniausias vyras, jo didenybė Kauno medicinos akademijos rektorius profesorius habilituotas medicinos mokslų daktaras **Vilius Grabauskas** ir garbingas Medicinos fakulteto dekanas docentas medicinos mokslų daktaras **Algimantas Eviltis** skelbia, kad Minesotos universiteto Garbės profesorius medicinos daktaras **Eugenijus Gedgaudas** yra medicinos Garbės daktaras. Visa tai pripažinta 1992 metais." Diplomą perskaitė KMA prorektorius klinikiniais reikalais ir KAK generalinis direktorius doc. **Juozas Pundžius**.

"KMA Garbės daktaro vardas suteikiamas Lietuvos ir kitų šalių mokslininkams, pasiekusiems tarptautinį pripažinimą medicinos, stomatologijos, farmacijos ir biologijos mokslų srityse".

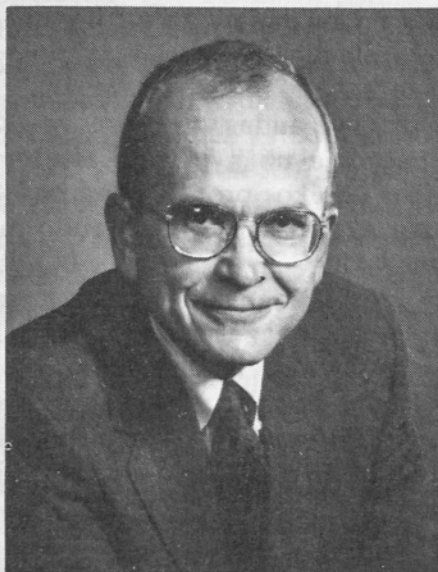
Prof. dr. Gedgaudas yra radiologas. KMA Senato posėdyje už jį kalbėjo akademijos radiologijos klinikos prof. **Liubomiras Gradauskas** ir akcentavo dr. Gedgaudo materialinę-metodinę pagalbą KMA klinikoms (atsiuntė klinikai daug medicinos aparatų, prietaisų, prestižinių žurnalų ir vertingų knygų). Jis ir jo žmona Vilhelmina įkūrė fondą, per kurį jauni parinkti Lietuvos gydytojai galės atvykti stažuotis į JAV arba specialistai iš JAV vyks į Lietuvą dalintis savo patirtimi.

Minesotos universiteto ligoninės dedikacinė lenta "Eugenijaus Gedgaudo, MD Mokymo Centras"

Dr. E. Gedgaudas buvo žinomas radiologas, profesorius Minesotos Universitete, ir 17 metų radiologijos departamento direktorius. Šiais metais, rugsėjo mėnesį universiteto ligoninėje buvo dedikuotas „*Eugene Gedgaudas MD Learning Center ir biblioteka*“. Tuo būdu atžymėtas dr. Gedgaudo įnašas universitetui ir radiologijos mokslui. Ar tik ne pirmas toks įvykis, kad 45 tūkstančių studentų Amerikos universitete įamžintas lietuvių vardas, užtarnautai pavadinant centrą jo vardu.

KARDIOLOGAS PALIKO ŠIRDĮ LIETUVOJE

Loyolos Universiteto prof. dr. R. Nemickas

Rimgaudas Nemickas, MD žinomas kardiologas Chicagos lietuviams ir tarp gydytojų akademikų. Gerai žinomas ir Lietuvos kardiologams. Jis jau nuo 1972 metų lankosi Lietuvoje, bendrauja su Vilniaus bei Kauno medicinos fakultetais, artimai susibičiuliavo su A. Marcinkevičiumi, J. Brėdikiu, tėvu ir sūnumi Laucevičiais ir daugeliu kitų. Skaitė paskaitas, lakė kardiologijos klinikas, laboratorijas, stebėjo operacijas. Po kelių vizitų jautėsi palikęs savo širdį Lietuvoje.

To bendravimo pasėkoje dr. Nemickas atsikvietė kardiologų pas save, supažindino su Loyolos ir Illinois universitetų bei Illinois Masonic ligoninės kardiologijos departamentais. Jo iniciatyva buvo sutarta sudaryti gydytojų pasikeitimo programą, – abipusis bendravimas. Lietuvoje sudaryti komitetai, kurie nutaria ko reikia ir parenka kandidatus. Loyola sutiko priimti du Lietuvos gydytojus (po vieną iš Kauno ir Vilniaus), kurie galės stažuotis 2 iki 4 mėnesių. Jie gauna laikiną – leidimą teisę asistuoti. Hains V.A. ligoninė, kuri yra šalia Loyolos Universiteto kliniku, duoda gyvenamas patalpas ir maistą. Loyolos Universitetas tvarko mokymo programas. Dr. R. Nemickas yra programų paratėjas ir atvykusiųjų globėjas.

Pirmas pasinaudojęs ta programa buvo dr. A. Urbonas, kuris sugrįžęs tapo širdies kateterizacijos skyriaus vedėju ir dabar Lietuvoje jau ruošia tos srities specialistus. Kitas buvo dr. B. Burba, puikiai pasinaudojęs stažuotės programa ir dabar, grįžęs į Lietuvą, yra psichiatrinio skyriaus šefas. Loyolos Universiteto Medicinos fakulteto dekanai buvo Lietuvoje du kartus.

Prieš metus vienam mėnesiui buvo pakviesti ir stažavosi 10 medicinos rezidentų iš Lietuvos, kurie Loyolos ligoninėms paliko gerą išpūdį. Jie buvo pakviesti susipažinti su JAV rezidentų programomis. Iš viso iš Kauno Medicinos Akademijos buvo atvažiuavę 27 gydytojai.

Prieš tris metus kardiochirurgas Naffa su Loyolos kliniku operacinės personalu buvo nuvykęs į Kauno Akademines klinikas, padarė 8 širdies operacijas. Klinikoms paliko atsiųztus instrumentus ir aparatūrą. To bendravimo dėka, Masonų ligoninės personalas ruošiasi pasiųsti į Kauną keletą operacinių stalų.

Šiuo metu KMA kliniku širdies chirurgijos viršininkas yra dr. Rimas Benetis, neseniai grįžęs iš Danijos kardio-vaskularinių kliniku specializacijos programų.

Dr. R. Nemickas dabar daugiau padeda KAK. Jis norėtų, kad Vilniaus ir Kauno kar-

KMA rektorius prof. Vilius Grabauskas skaito dr. R. Nemicko Garbės doktorato deklaraciją.

diologinė chirurgija būtų panašaus pajėgumo. Kurį laiką prof. A. Marcinkevičius ir prof. V. Sirvydis palaikė aukštesnį lygį. Tačiau, bendrai paėmus, abi institucijos prilygsta kitų kraštų geroms tos srities institucijoms pasaulyje. Lietuvoje galėtų būti geriau suderintas bendradarbiavimas tarp kardiologų ir kardiochirurgų.

Iš k. prof. V. Grabauskas, dr. R. Nemickas įvelkamas į doktoranto togą, sėdi prof. A. Mickevičius LGS pirmininkas.

Dr. Rimgaudui Nemickui, Loyolos Universiteto profesoriui KMA senatas 1992 metais nusprendė suteikti medicinos Garbės daktaro laipsnį. Garbės daktaro diplomo įteikimas įvyko iškilmingame proginiame KMA senato posėdyje 1993 m., rudenį. Dr. R. Nemickas ta proga skaitė paskaitą savo specialybės tema.

Dr. R. Nemickas turi aktyvią kardiologinę praktiką Chicagoje, penkių specialistų grupėje. Pagrindinė jo praktikai ligoninė yra IL Masonic Hospital, bet konsultacijas daro ir Holy Cross, Swedish ir Loyolos ligoninėse. Priklauso *American College of Cardiology*, Lietuvos Širdies Asociacijos tarybos narys ir Amerikos Lietuvių Gydytojų sąjungos narys.

Dr. Nemickas glaudžiai bendradarbiauja su KMA ir Vilniaus Universiteto akademikas, teikia mokslinę, profesinę bei materialinę pagalbą Lietuvos gydytojams. Jis vertina bendradarbiavimą ir mano tęsti toliau, nežiūrind kad tai nėra lengva, Džiaugiasi, kad atvykstančių tarpe yra gerų ir gabių žmonių.

Kazys Ambrozaitis, MD

DR. ANTANUI RAZMAI VDU GARBĖS DOKTORATAS

Vytauto Didžiojo Universitete 1996 m. birželio 18 d. į gyvenimą buvo išlydėti 395 bakalaureatai ir 195 magistrantai. Tų iškilmių metu taip pat buvo įteiktos Garbės daktaro regalijos Lietuvių Fondo steigėjui, visuomenininkui dr. Antanui Razmai ir Lietuvos nacionalinės premijos laureatui prof. kun. Antanui Rubšiu.

Antanas Razma, MD, Sociologijos Garbės daktaras.

Iškilmes pradėjo VDU Senato pirmininkas prof. R. Petrikis, perskaitydamas Senato nutarimą dėl Garbės laipsnių suteikimo.

Įteikimas VDU Garbės daktaro regalių Antanui Razmai: iš k. VDU rektorius prof. Br. Vaškėlis, Alė Razmienė, dr. A. Razma, buvęs VDU rektorius prof. A. Avižienis

VDU rektorius prof. Br. Vaškelis apsiautė iškilminga Garbės daktaro toga ir įteikė kitas garbės regalias dr. A. Razmai, kuris, pasak rektoriaus, savo ilgamete veikla daug prisidėjo prie lietuvių išlaikymo Amerikoje, kaip LF vadovas, nepriklausomybę išsikovojusiai Lietuvai teikia nemažą materialinę paramą. Apie dr. A. Razmą – iškilią asmenybę, žinomą JAV lietuvių veikėją, daug gražių žodžių pasakė prof. V. Černius, priminęs, kad VDU didelė laimė turėti tokį *sociologijos* Garbės daktarą.

Dr. A. Razma sakė esąs laimingas, tapęs VDU garbės daktaru. Jis visą gyvenimą dirbo sąžiningai, iš meilės Tėvynei, tiesai, religijai: "Budėkime, kad mūsų šalyje nebūtų pamintas laisvas gyvenimas."

Iškilmėse dalyvavo ir sveikino arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Lietuvos Mokslo ir Švietimo ministras V. Domarkas ir daugelis kitų iškilių Lietuvos ir išeivijos veikėjų.

Dr. A. Razma, kaip savo srities specialistas, yra dalyvavęs keliuose medicinos organizacijose ir dažnai užėmęs vadovaujančias pareigas: Will-Grundy County Medical Society vicepirmininkas, St. Joseph Medical Center Joliet gydytojų štabo prezidentas ir kt. Kaip Amerikos pilietis, pasižymėjęs profesinėje ir etninėje lietuvių veikloje, apdovanotas 1995 m. Ellis Island Medal of Honor.

Jau nuo studijų pradžios aktyvus lietuviškoje veikloje, ateitininkas, nuo 1961 m. JAV LB tarybos narys, 1988 -1991 m. JAV LB

Iš k. Prof. A. Avižienis, dr. A. Razma, Prof. kun. A. Rupšys ir VDU rektorius prof. B. Vaškelis.

Krašto valdybos pirmininkas, daugelio lietuviškų renginių vadovas/narys. 1983 m. Anturjų Pasaulio Lietuvių Dienų pirmininkas, šiuo metu JAV LB Garbės teismo pirmininkas.

ORDINAS DR. PETRUI KISIELIUI

*1996 m. rugsėjo 22 d. daktarui Petruui Kisieliui buvo įteiktas popiežiaus Pauliaus II skirtas Šv. Silvestro Riterio ordinas ir diplommas už nuopelnus lietuvių tautai ir katalikų Bažnyčiai.

Petrus Kisielius, MD

Dr. P Kisielius medicinos studijas baigė 1943 m. VD Universitete, Kaune. Po karo gyveno Tuebingene ir dirbo universiteto klinikose. Atvykęs į JAV apsigyveno Cicero, IL, kur verčiasi bendra medicinos praktika.

Nuo studijų laikų universitete, dr. Petras yra aktyvus visuomenininkas, veiklus ateitininkas. Nežiūrint aktyvios med. praktikos, jis buvo Ateitininkų federacijos vadas, o dabar – Ateitininkų Fondo pirmininkas, Lietuvių Katalikų Spaudos Draugijos Tarybos narys, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas ir aktyvus LB Socialinių Reikalų Taryboje, kurie rūpinasi našlaičiais ir globoja dar gyvus partizanus Lietuvoje.

Jis populiarus ir gerai žinomas kaip gydytojas savo humanitarinėmis paslaugomis tarp naujų ateivių iš Lietuvos. Naujieji ateiviai iš Lietuvos, įvertindami jo paslaugas, lapkričio 17 dieną suruošė dr. Petruui staigmeną, pagerbimą, apjuosdami jį išpūdinga juosta, specialiai išaustą su Šv. Sivestro Riterio vardo įrašu.

V. Š.

GAJA

ATEITININKŲ MEDIKŲ KORPORACIJA

LITHUANIAN CATHOLIC PHYSICIANS' ASSOCIATION

1996 m. spalio mėn. 27 dieną įvyko visuotinis "Gajos" Korp! narių susirinkimas Ateitininkų namuose, Lemonte, II. po Šv. Mišių Pal. J. Matulaičio koplyčioje, kuriose buvo prisiminti mūsų korporacijos mirusieji. Višiams atvykus ir pasivaišinus užkandžiais, susirinkimas prasidėjo 1:30 val.

Korp! GAJA valdybos nariai su svečiais. Iš k.: L. Baltrušaitienė, svečias dr. L. Mačiūnas, kun. A. Paliokas, S.J. ir dr. A. Razma.

Pirmininkas dr. Antanas Razma pasveikino atvykusius. Nedaug susilaukta iš tolimesnių vietovių, išskyrus dr. Augustiną ir ponią Laucius, atvykusius iš Mount Olive, IL., dr. Juozą ir ponią Šontas iš Acron, OH. ir tolimą svečią iš Lietuvos, prof. med. dr. Leoną Mačiūną.

Prof. dr. L. Mačiūnas Korp! GAJA susirinkime kalba apie Gajos veiklą Vilniaus universitete.

Medicina Nr. 2 (88) 1996

Pirmininkas paminėjo, kad vasaros metu valdybos pasitarime dalyvavo viešnia, Vilniaus universiteto medicinos studentė Rasa Kasiulytė. Valdyba per metus turėjo 4 pasitarimus ir prieš-vėlykinį susikaupimą. Dr. Petras Rasutis kalbėjo apie finansinius reikalus: kiek surinkta nario mokesčio ir kokiems reikalams jie išleisti. Sekretorė dr. E. Baltrušaitienė perskaitė, negalėjusių atvykti į šį susirinkimą, narių laiškus.

Vilniaus Universiteto "Gajos" korporantai medikai. Stovintieji, iš k. Virginija Dambrauskaitė, Arijanda Vyšniauskaitė, Sonata Šaulytė, Junona Mačkevičiūtė, Lina Stankevičiūtė, Ligita Ryliskytė, Rūta Lapėnaitė ir Rasa Kasiulytė; sėdi, iš k. Vincas Rastenis, Laimutė Stankūnaitė ir Leonas Mačiūnas.

Pirmininkas pakvietė medicinos studentę Dainą Kazlauskaitę papasakoti savo išpūdžius apie praleistą vasarą Vilniuje. Ji vasarą dirbo Vilniuje Šv. Jokūbo ligoninėje – ten suorganizavo 20-ties jaunų moksleivių merginų ir dviejų vyrų savanorių būrelį, kurie padėjo ligoninės personalui ligonių slaugyme ir patarnavime. Jai atrodė, kad jų savanoriš-

kas darbas buvo gerai suprastas ir įvertintas gydytojų, medic. seserų ir administracijos. Savanoriškumo idėja yra naujiena buvusiuose sovietiniuose kraštuose. Atostogaujantis jaunimas, padėdamas ligoninei, jautėsi svarbus ir naudingas, be to, daug ką ir patys išmoko, turėjo progos patirti, kas jų lauktų, jei jie kada nors nuspręstų tapti medikais ar dirbti sveikatos apsaugos srityje. Daina nekantriai laukia ateinančios vasaros, kada ji vėl galės tęsti savo pradėtą darbą. "Gaja" džiaugiasi parėmusi savanorius, aprūpinusi visus uniformomis.

Po to kalbėjo dr. L. Mačiūnas. Jis pasiūlymą galėjęs ta pačia proga dalyvauti vakarykščiai įvykusiame ALGS. suvažiavime. Trumpai papasakojo apie save, savo šeimą (jo žmona ir viena duktė – yra gydytojos), apibūdino Lietuvos sveikatos apsaugos padėtį ir medikų rūpesčius. Jo pastangomis š. m. pavasarį Vilniaus Universiteto studentų medikų tarpe buvo atkurta "Gaja". Kol kas dar tik jo globojamas pradinis "branduolys" su 9 korporantėmis, kurios dabar studijuoja ateitininkų ideologiją. Jauna korporacija turi daug planų: augti ir stiprėti, išiteisinti Vilniaus Universiteto senate, atnaujinti ryšius su prieškariniais gajininkais, sudaryti ir palaikyti ryšius su Kauno Medicinos Akademijos bei išeivijos gajininkais; beto, nori išigyti spalvas: Korporacijos vėliavą, juosteles ir t.t. Korporacija jau yra užmezgusi ryšius su keliomis akademinėmis Vokietijos katalikų studentų organizacijomis.

Baigęs savo kalbą, dr. Maciūnas išdalino atsivežtas dovanas – apjuosė valdybos narius specialiai išaustomis juostomis ir įteikė pirmininkui dr. A. Razmai Vilniaus korporantų laišką.

Susirinkimo kambario vienos sienos dalyje buvo išdėstytos fotografijos, numatytos panaudoti ruošiamam "Gajos" istorijos leidiniui.
V.Š.

*

Daina Kazlauskaitė, medicinos studentė Chicagoje, praeitą vasarą praleido Vilniaus Šv. Jokūbo ligoninėje organizuodama gimnazistes savanoriškam darbui. Korp! Gaja suteikė paramos tam projektui. Daina grįžusi iš Lietuvos, laišku padėkojo "Gajos" valdybai už paramą ir rašo, kad projektas pasisekė. Turėjo 22 savanorius vasaros metu, dirbo tris dienas savaitėje. Mokslo metų laiku savanoriai dirbs tik šeštadieniais.

Toliau rašo, kad medicinos seserys ir gydytojai reiškė didelę padėką, o dar svarbiau, kad ir ligoniai nuoširdžiai dėkojo, kai kurie net su ašaromis. Savanoriai buvę nuostabūs – džiaugėsi turėję progos padaryti gerą darbėlį ir prasmingai praleisti laisvalaikį.

Daina tikisi, kad panašios organizacijos kursis ir kitose ligoninėse. Jos nuomone ligoninė irgi reikalinga paramos, kurioje gydytojai atlieka be galo naudingą darbą nepaprastai sunkiose sąlygose.

D.K.

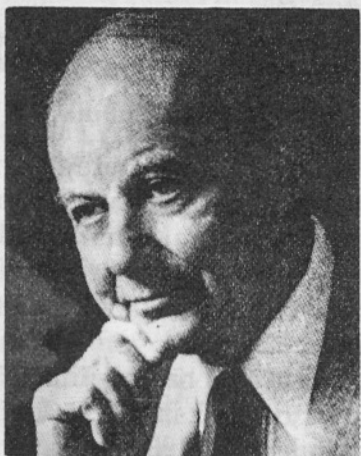
Korp! GAJA metinis susirinkimas spalio 27, 1996 m., Ateitininkų Namuose.

Mūsų Mirusieji

Emilis Stanaitis (Stanat), MD

Emilis Stanaitis (Stanat), MD, mirė Englewood, FL, 1996 m. rugsėjo 29 d. sulaukęs 82 m. amžiaus. Dr. Stanaitis gimė Gaisrių km., Marijampolės apskr. 1939 m. baigė VD Universiteto Medicinos fakultetą, "stažavosi" chirurgijoje. Atvykęs į JAV turėjo bendrą chirurgijos praktiką ir naudojosi Martha Washington, Augustana ir Swedish Conventant ligoninėmis. Buvo AMA narys ir priklausė Evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijai. Nepriklausė lietuvių gydytojų organizacijoms.

Vytautas Tauras (Tupčiauskas), MD

Vytautas Tauras (Tupčiauskas), MD, mirė 1996 m. rugsėjo 7 d. Chicagoje, ištiktas sunkaus hemoraginio insulto.

Velionis buvo gimęs 1906 m. spalio 14 d. Kybartuose. Pradžios mokyklą ir porą gimnazijos klasių lankė Rusijoje. 1918 m. sugrįžęs į Lietuvą, 1925 m. baigė Vilkaviškio gimnaziją. Tais pat metais įstojo į Lietuvos Universiteto Medicinos fakultetą. 1932 m., išlaikęs valstybinius egzaminus, gavo medicinos gy-

dytojo diplomą. Studijuodamas buvo Švietimo Ministerijos, vėliau Krašto Apsaugos Ministerijos stipendininkas. 1932 m. paskirtas į Karo ligoninės chirurgijos skyrių. 1933 m. komandiruotas penkiems mėnesiams į Italijos Aviacijos Medicinos Institutą. Po to, 4 mėnesių studijoms buvo išsiųstas į Prancūziją, į Karo Aviacijos Centro tyrimų laboratoriją. Grįžęs į Lietuvą paskirtas jaun. sanitarinio karininko pareigoms. Mirus pulk. Bruzdeiliniui, dr. Tauras ėjo vyr. san. karininko pareigas iki 1940 m.

Dr. V. Tauras, 1940 m. išėjęs į atsargą, dirbo chirurgu VD Universiteto klinikose. Netrukus buvo išrinktas moterų ligų katedros jaun. asistentu ir tose pareigose išbuvo iki 1944 m. rugpjūčio mėn., iki išvykimo į Vokietiją.

Vokietijoje iki 1946 m. dirbo gydytoju. Vėliau, vienus metus, gilino studijas moterų ligose Bonn'os Universitete, parašė disertaciją moterų ligų srityje.

1949 m. atvyko į JAV, į Chicagą, atlikęs "internship'ą", 1953 m. išlaikė Ilinojaus valstijoje medicinos praktikai reikalaujamus egzaminus ir beveik 3 metus dirbo Silver Cross ligoninėje, Joliet, IL. Po to grįžo į Chicagą ir vertėsi bendra privačia praktika iki 1985 m.

Studijuodamas 1926 m. įsijungė į studentų medikų korporaciją "Fraternitas Lithuanica", kurioje buvo veiklus narys, ypatingai gyvendamas išeivijoje. Taip pat aktyvus Amerikos ir vėliau Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos narys ir organizatorius. 1938 m. sukūrė šeimą, vedė gydytoją Aldoną Jurevičiūtę ir išaugino du sūnus, Arvydą ir Šarūną, jie abu yra gydytojai.

Dr. Vytautas Tauras palaidotas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Ona Frančikaitė-Vilpišauskienė, MD, mirė po staigaus smegenų insulto 1996 m. lapkričio 22 d., Charlotte mieste, North Carolina valstijoje. Laidotuvėms buvo atvežta į Brooklyn, N.Y. M. Šalinienės laidotuvių namus. Šermenyse NYLGD vardu atsisveikino

draugijos pirmininkė dr. Konstancija Pa-prockaitė-Šimaitienė, suglaustai paminėdama jos nueito gyvenimo kelią. Lapkričio 26 d. po Apreiškimo lietuvių parapijos pamaldų, buvo palaidota Cypress Gardens (Brooklyn) kapinėse, šalia savo mirusio vyro.

Ona Vilpišauskienė, MD

Dr. Ona Vilpišauskienė gimė 1910 m. sausio 22 d. Kaune, ten ir visus mokslus išėjo. Baigusi III-čiąją Kauno gimnaziją, buvo pasiruošusi studijuoti mediciną, bet nebuvo priimta, nes nebuvo mokiusis lotynų kalbos. Pasirinko VDU Gamtos ir Matematikos fakultetą, kur mokėsi ir lotynų kalbos. Išlaikius lotynų kalbos egzaminus, buvo priimta į Medicinos fakultetą. Studijas baigė 1938 m. Išlaikiusi egzaminus, gavo diplomą 1940 m. Gydytojo praktikai reikalaujamą stažą atliko Šakių ligoninėje 1940/41 m. Grįžusi į Kauną vertėsi bendra praktika.

Antram bolševikų antplūdžiui užimant Lietuvą, 1944 m. daktarė su šeima (jau buvo ištekejusi ir turėjo mažametę dukrelę), pasitraukė į Vokietiją ir apsigyveno Augsburgėje. 1949 m. su šeima atvyko į JAV ir apsigyveno New Yorke. Buvo priimta į Wyehoff Heights ligoninę stažui įsigyti. Ten pasiliko ir dirbo skubios pagalbos kabinete (Emergency Room). Išlaikiusi valstybinius egzaminus dirbo New Yorko miesto moterų kalėjimo gydytoja. Išėjus į pensiją; po vyro mirties, 1987 m. ji persikėlė gyventi į dukters šeimą Charlotte, NC.

Dr. O. Vilpišauskienė visada rūpinosi lietuviškais reikalais, buvo aktyvi NYLG Draugijos narė.

Juozas Kriauciūnas

Irena Mačiūtė Linartienė, farmacininkė po trumpos ligos mirė 1996 m. lapkričio 28 d. Harbert, MI. Prieš tai gyveno Bellwood, IL. Atvyko į JAV 1949 m.

Gimė Ukrainoje, augo ir mokėsi Kaune, baigė farmacijos mokslus VDU, Kaune. Priklaušė Korp! Samogitia, filisterė. Buvo BAL-Fo, Liet. Bendruomenės ir Union Pier Lietuvių Draugijos narė.

Po gedulingų Š. Mišių palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Dr. Feliksas Zubinas

Dr. Feliksas Zubinas mirė 1996 m. liepos 22 d., sulaukęs 92 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskr., Mažeikių valsč., Buknaičių km. Gyveno Westchester, IL. Po Šv. Mišių palaidotas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse Chicagoje.

Feliksas Zubinas baigęs gimnaziją, studijavo medicinos mokslus. VD Universiteto Medicinos fakultete, 1934 m. gavo med. gydytojo diplomą. Atlikęs medicinos praktikos vienu metų stažuotę Kauno ligoninėse, išvyko į Panevėžio apskrities ligoninę chirurgo specialybei įsigyti. 1938 m. buvo paskirtas Zarasų apskrities ligoninės vedėju ir chirurgu. 1944 m., prasidėjus antrai sovietinei okupacijai, pasitraukė į Vokietiją. Dirbo gydytoju Dresdeno ligoninėje beveik iki tos dienos, kada miestas buvo subombarduotas. Kurį laiką gyveno Stuttgarte, Muenchene ir vėliau Austrijoje; iš ten išvyko į Venezuelą. Pramokęs ispanų kalbos, buvo paskirtas gydytoju mažame miestelyje. Po 11 metų, 1959

metais, persikėlė į JAV ir apsigyveno Chicagoje. Atliko stažą *St. Bernard* ligoninėje ir po to jis dirbo Central Community ligoninėje. Ilgiausiai dirbo gydytoju Veteranų Administracijos ligoninėje, Quincy, IL iki išėjimo į pensiją.

Dr. F. Zubinas nuo studentavimo laikų buvo aktyvus ateitininkas ir vienas iš studentų medikų "Gajos" korporacijos steigėju.

Dr. Kazys Kavaliauskas, Romainių (netoli Kauno) sanatorijos vedėjas, mirė 1996 m. balandžio 26 d, eidamas 84-uosius metus. Palaidotas Romainių kapinėse. Gimęs 1912 m. gruodžio 16 d. Milčiškių km., Marijampolės apskr. 1937 m. baigė VD Universiteto Medicinos fakultetą. Stažavosi Utenos apskrities ligoninėje ir dirbo Kaune, Raudonojo Kryžiaus ligoninėje, vėliau Vilniaus TB dispenseryje ir nuo 1944 m. Romainių sanatorijoje iki 1992 m. Studijuodamas buvo ateitininkas ir priklausė "Gajos" Korp!

Dr. Stefanija Žilinskaitė mirė 1996 m. spalio 25 d. Gimė 1919 m. spalio 2 d. JAV. 1920 m. su tėvais grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Račių km., Tirkšlių valsčiuje. 1939 m., baigusi Mažeikių gimnaziją, pradėjo medicinos studijas VD Universitete, Kaune. 1944 m., išklausiusi visą medicinos kursą, grįžo pas tėvus. 1945 m. pradėjo dirbti Mažeikių ligoninėje, chirurginiame skyriuje dr. V. Burbos asistente. Vėliau tobulinosi Leningrade, Maskvoje ir Rygoje. Nuo 1963 m. – ji buvo Mažeikių ligoninės chirurginio skyriaus vedėja. 1974 m., suėjęs pensijos metams, atsisakė vedėjos pareigų, bet dirbo chirurgijos skyriuje, vėliau – poliklinikoje ir onkologijoje. Iš aktyvaus darbo pasitraukė 1993 m.

Dr. Teklė Bružaitė, gimė 1909 m. rugsėjo 23 d., Jurkaičių km., Švėkšnos valsč., mirė 1996 m. rugsėjo 4 d, Kaune, po insulto. Mokėsi Švėkšnos progimnazijoje ir baigusi Telšių gimnaziją pradėjo medicinos studijas Kauno Universitete. Medicinos studijas baigė 1933 m. ir pradėjo medicinos praktiką Grinkiškyje, Kėdainių apskr., po 1944 m. – Kėdainiuose. Ten dirbo iki senatvės. 1991 m. jai buvo suteiktas Garbės pilietės vardas.

Vietinė spauda rašė, kad jos paslauga per 63 praktikos metus pasinaudojo apie pusė milijono žmonių. Po bažnytinių apeigų iškilmingai palaidota Kėdainių kapinėse.

Dr. Chaimas Paktoris (1920–1994)

1994 m. vasario 9 d. mirė Maskvoje dr. **Chaimas Paktoris**, gimęs 1920 m. balandžio 11 d. Alytuje. Būdamas trečio kurso medicinos studentas, išėjo į Sovietų kariuomenę, išbuvo iki karo pabaigos. Buvo sužeistas, apdovanotas ordinais.

Po karo tęsė medicinos mokslą Maskvos universitete, baigė 1948 m. Iki 1951 m. dirbo infekcinių ligų katedroje, ten apgynė kandidatinę disertaciją. Nuo 1951 m. buvo Vilniaus universiteto docentu infekcinių ligų katedroje.

Nuo 1956 metų dirbo Maskvoje. Dr. Pakteris atliko daug tyrimų, pasižymėjo virusinių hepatitų gydyme ir profilaktikoje buvo geras diagnostikas.

Jis savo testamente buvo parašęs, kad po mirties nori būti palaidotas Alytuje, kur palaidoti jo tėvai ir sesuo. Jie visi buvo vokiečių sušaudyti prie Alytaus, Vidzgirio miške. Jo pelenų urna, žmonos rūpesčiu, ten ir palaidota.

Ričardo Petrio, MD, gyv. San Jose, CA. tėvas ADOLFAS PETRYS mirė 1996 m. rugpjūčio 27 d. Union Pier, MI. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje.

Romualdo Povilaičio DDS, gyv. Lemon-te, IL žmona Milda M. Mašiotaitė Povilaitienė mirė 1996 m. gruodžio mėn. Palaidota Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

KRONIKA

* **Ferdinandas Vytautas Kaunas, MD**, gyvena ir medicinos praktika vertėsi Chicagos priemiestyje Cicero ir buvo to miestelio sveikatos komisionierius. Jau porą metų kaip jis su žmona persikėlė gyventi į ramesnę vietovę – Westchester, IL Žemaičio dr. Kauno veikla ir visuomeniniai darbai gražiai aprašyti Vilniuje leidžiamame žurnale "Žemaičių žemė" nr. 3. Ten Stasys Skrodenis rašydamas apie žemaičių istoriko Simono Daukanto gentį plačiai pamini dr. Kauno "daukantiškąją liniją", kuri dar ir šiandien yra gyva ir gausi.

Dr. F. V. Kaunas su giminaite S. Daukanto muziejuje 1993 m.

* **Nijolė Stankevičiūtė, MD**, š. m. spalio 2 d. vyresniųjų lietuvių susirinkime skaitė paskaitą apie skiepus ir skiepijimo svarbą mažiems ir suaugusiems. Prelegentė perspėjo vyresnius, kad dabar pats laikas skiepytis nuo gripo ("flu"). Gripu susirgus, nereta komplikacija yra plaučių uždegimas, kuri yra pavojinga vyresnio amžiaus žmonėms. Gripo sukėlėjai virusai beveik kasmet skirtingi, todėl ir skiepijama kasmet.

* Vilniaus Universiteto penkto kurso medicinos studentė **Rasa Kasiulytė** šią vasarą, atostogoms giminių pakviesta į Kaliforniją, buvo atvykusi į Čikagą ir dalyvavo "Gajos" medikų korporacijos valdybos posėdyje. Viešnia pasakojo apie prieš metus įsikūrusios Vilniaus universitete studentų korporacijos "Gaja" veiklą.

R. Kasiulytė su GAJOS valdyba.

* **Robertui Boris** iš Detroito, aktyviam Lietuvos Vyčių veikėjui, š. m. rugsėjo 21 d. buvo įteikta Pasaulio Lietuvių Katalikų Federacijos 1000 dol. premija atžymint jo veiklą organizuojant medicininę pagalbą Lietuvai, R. Boris, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, įkūrė labdarinę korporaciją "Aid to Lithuania", kurios pagrindinis tikslas – medicininė šalpa Lietuvai. R. Boris pastangomis Lietuvos ligoninėms persiūsta daugiau 350 tonų medicinos reikmenų, instrumentų, vaisių. Kitas jo planas yra įkurti Lietuvoje modernią katalikišką ligoninę.

Robertas Boris

* Palm Beach, FL lietuviai **dr. Vado Vaitkaus** paskatinti, remia KMA stomatologijos studentus stipendijomis. Šių metų stipendijas nuvežė Algis Augūnas ir perdavė rektoriui prof. Grabauskui, kuris išdalins studentams. Stipendijų fondo rėmėjai yra Elena Damijonaitienė, Dalia ir Algis Augūnai, Katriutė ir Marius Sodonai, Onutė ir Vladas Vaitkai.

* Dr. Ona Daugirdienė, gyv. Burr Ridge, IL, prof. dr. Jolita Kavaliūnaitė (Cleveland, OH), žurn. Aurelija Balašaitienė (Richmond Heights, OH), dr. Vilija Kerelytė (Lemont, IL.) ir Danutė Bindokienė (Chicago, IL) – visuomenininkės, dalyvavusios "Moters savaitgalio" programoje Lietuvių centre, Lemonte Spalio 25 – 27 d.

* Prof. dr. Juozas Meškauskas, dabar gyvenantis Beverly Shores, IN., šeštadienį, lapkričio 9 d. Chicagoje Jaunimo Centre, Čiurlionio galerijoje "Ateities" savaitgalio paskaitų cikle, paskaitoje pasakojo savo prisiminimus apie prof. dr. Juozą Eretą, jo gimimo šimtosioms metinėms paminėti. Prof. Eretas buvo šveicaras, Pirmojo Didžiojo karo metu susipažino su Šveicarijoje studijujančiais lietuviais. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jis panorė Lietuvai padėti. Lietuvoje gyveno ir dirbo akademinį, visuomeninį ir politinį darbą. Jis tarnavo Lietuvos kariuomenėje, buvo išrinktas į Seimą, dėstė filosofiją VDU, ir dirbo bei vadovavo visuomeninėms organizacijoms.

* 1996 m. spalio 26 d. vyko Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos XIX-tas suvažiavimas (ALGS) Liet. Centre, Lemonte, IL. Programos pagrindinė mintis: "Išėivijos lietuvių gydytojų ateitis ir veikla". Suvažiavimą ir diskusijas pravedė sąjungos pirmininkas dr. Arvydas Vanagūnas. Paskutinis suvažiavimas buvo prieš penkis metus. Šiuo laikotarpiu lietuvių tautoje ir išėivijoje vyko ir vyksta dideli pakitimai. Išėivijos visuomeninė veikla, atgavus tėvynei nepriklausomybę, labai pasikeitė. Lietuva suvargusi, bet laisva.

Dalis ALGS XIX suvažiavimo dalyvių.

Pradžioje mes su visa išėivija stengėmės materialiai jai padėti. Organizavom gydytojams "observerships", med. knygų, žurnalų ir instrumentų siuntimą; organizavome ligonių gydymą (Vaikų Viltis), gydytojų bei studentų pasikeitimą (Public Health programa) t.t. Vėliau sumanyta Lietuvos medikams sudaryti sąlygas susipažinti su amerikiečių medicina, panaudojant elektronines priemones. Pasitelkus žinovus ir sutelkus lėšų, Vilniaus Centrinei Medicinos Bibliotekai nupirka Audio sistema. Vėliau, mūsų bibliotekininkų patarimu, nupirka Video aparatūra, kad galėtų naudotis Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Marijampolės ir jų apylinkių medikai. Sistema veikia, gydytojai noriai ja naudojasi. Tačiau turime labai mažai video juostų. Dabar Lietuvai reikia daugiau video juostelių. Čia reikalinga visų pagalba. Reikia naujos "infūzijos" mūsų sąjungos draugijoms. Kai kurios, draugijos, kaip Toronte, Chicagoje – nebeveikia, kitos – kasmet silpnėja. Reikia daugiau darbo rankų. Ateities veikla kuri laiką remsis asmeniškai iniciatyva. Suvažiavimas nutarė veiklą tęsti. Išklaudyta aktuali dr. Vytauto Bieliausko paskaita. Po susipažinimo valandos. Įvyko pokylis-vakarienė su sveikinimais, pagerbimais, muzika ir šokiais. Praėjo puikiai. (plačiau 10 psl.)

Dr. Vainutis Vaitkevičius

* Vainučio Vaitkevičiaus, MD, vardu pavadinti Southfielde (Detroito priemiestyje) esančio B. A. Karmanos vėžio Instituto ligoninė-slaugos namai. Dedicacijos iškilmės įvyko š. m. spalio 30 d. pagerbiant dr. Vaitkevičių, gerai žinomą instituto vėžio specialistą jo 69 gimtadienio proga.

Ligoninė/slaugos namai – Dr. V. Vaitkevičius Centras — yra naujas, aptarnaus apie 1300 ligonių į metus. Pastatą dovanavo J. & S. Frankel, kuris prašė, kad būtų pavadintas dr. Vaitkevičiaus vardu. Dedikacijos metu Instituto tarybos direktorius savo kalboje pavadino dr. Vaitkevičių senoviško stiliaus gydytoju, nes jis ir dabar lanko ir gydo ligonius jų namuose – tebedaro "house calls"...

Dr. Vaitkevičius yra gerai žinomas ne tik Detroite, bet ir visoje Michigano valstijoje 1991-1995 m. jis buvo Michigano valstijos *Cancer Foundation* prezidentas.

Dr. V. Vaitkevičius gimęs Lietuvoje, mediciną baigė 1951 m. Goethe Universitete, Vokietijoje. Jis žinomas kaip vienas iš geriausių vėžio specialistų JAV; dėstė medicinos mokyklos studentams ir vadovavo keletai departamentų Wayne State University medicinos mokykloje bei Detroito Medicinos centre.

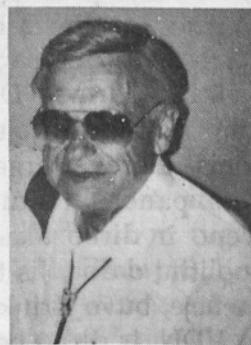
* Drs Melanie Kazlaitė ir Paulius Švitra atstovavo New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugiją XIX-tame ALGS narių ir atstovų suvažiavime 1996 m. spalio 26 d, Lemonte, IL. Dr. P. Švitra pranešė apie draugijos veiklą.

Kolėgos susitiko XIX-tam ALGS suvažiavime. Iš k.: G. Misevičius, J. Plikaitis, K. Jablonskis ir A. Kudirka.

* Dr. Austė Vygantienė, nors ir ne medikė, bet ji sumaniai sukvieta nemažą skaičių gydytojų su žmonėmis ir šeimomis išvykai laivu „Valara VI“ po Michigano ežerą, Chicago pakrantėmis, š. m. rugpjūčio 17. Diena

buvo puiki, didingais miesto centro vaizdais džiaugėsi daugiau kaip 100 dalyvių, iš kurių didesnę pusę sudarė gydytojai ir jų šeimos. Atrodo, iškyla neturėjo nuostolių ir Lietuvių Centras Lemonte dėkingas gavęs iš rengėjų nemažai lėšų jaunimui reikalingos sporto salės įrengimui. Beje, ežero išvykos pasisekimu rūpinosi Jaunųjų Sportininkų komiteto pirmininkas Donatas Siliūnas, MD. Be to, tuo pačiu tikslu dr. Donatas rudenį surengė "Las Vegas Night" Lietuvių Centre, Lemont, IL. V.Š.

Dr. Leonas Seibutis

* Leonas Seibutis, MD, grįžo iš Lietuvos po vasaros atostogų, kurių didesnę dalį laiko praleido Vilniuje, Antakalnio klinikoje, urologiniame skyriuje. Taip jis praleidžia kas antrą vasarą jau 20 metų. Šią vasarą buvo pastebėtas valdžios žmonių: Lietuvos prezidentas jį specialiai pagerbė: įteikė 4-to laipsnio Gedimino ordiną už savanorišką sveikatos pagalbą Lietuvos žmonėms. Pirmą vasarą, 1976 metais operavo daugiau kaip 120 urologinių ligonių. Tada Lietuvoje dar buvo naujienda endoskopiniais instrumentais operuoti urologinius ligonius.

* Skrinškų šeima įsteigė Juozo ir Birutės SKRINSKŲ Lietuvių Mokslo Rėmimo Fondą. Ši rudenį buvo paskirta 12 stipendijų po 1400 litų kiekvienam.

Fondas įsteigtas, kad paremti gabius Lietuvos studentus. Fondo steigėjai yra gydytojai iš Clevelando, OH.: dr. Juozas Skrinška ir trys vaikai: Rūta – oftalmologė, Algirdas J. – pediatras ir Vitolis – chemikas bei trys Lietuvos piliečiai. Fondo valdybos pirmininkė – V. Apanavičienė.

Dešimt stipendijų buvo paskirta praėjusiais mokslo metais. 1996/97 m. rudens semestru Fondas valdybos ir Medicinos dekanato posėdyje paskirta stipendijų 12-kai medicinos studentų po 1400 litų kiekviena, studentai gauna tik 1120 lt. Stipendijos gali būti skiriamos ne tik mediciną studijuojantiems.

Skiriant stipendijas, buvo atsižvelgta į (pretendentų) kandidatų mokymosi rezultatus ir socialines gyvenimo sąlygas.

Studentų atstovas visų vardu padėkojo fondui ir pažadėjo stengtis neapvilkti fundatorių. Dekanas pasidžiaugė, kad fundatoriais yra ir Lietuvos žmonės ir jo manymu, tai skatina konkurenciją studentų tarpe.

* **Dr. Gintautas Sabataitis**, Clevelande praktikuojąs psichologijos daktaras, jau bene tris kartus buvo nuvykęs į Klaipėdą su grupe chirurgų. Clevelando Universiteto klinikų prof. dr. John De Stefano vadovauja gydytojų grupei, kurie po keletą dienų Klaipėdos ligoninėje daro plastines vaikams operacijas. Dr. Sabataitis yra Clevelando ir Klaipėdos medikų partnerystės koordinatorius.

* Šią vasarą iš Kretingos buvo atvykęs neurochirurgas **dr. Vytautas Gryška** pamatyti ir pasitobulinti kaip Clevelando klinikose atliekamos operacijos ir kiti praktikos darbai.

* **Dr. Alėno ir Rasos Pavilanių** padidėjo šeima – 1996 m. balandžio 3 d. susilaukė antros dukrelės. Pakrikštyta *Claudia Rasa Zenobia* vardais

* **Gydytojai vadovauja LB Apylinkėms:** New Yorke jau porą metų veikia naujų ateivių iš Lietuvos Lietuvių Bendruomenės Apylinkė – "Versmė", kuriai vadovauja prieš keletą metų atvykęs į JAV *dr. A. Pliūra*. Texas valstijoje gyvenantys lietuviai nutarė įkurti Lietuvių Bendruomenės Apylinkę, kuriai vadovauja *dr. Rasa Šilėnas*. Ji mediciną studijavo ir chirurgijos rezidentūrą atliko Chicagoje. Dabar jau keletą metų kaip medicinos praktika verčiasi Texas valstijoje. *Dr. Gintaras Tarnauskas*, gyvena Chicagoje, yra neseniai atvykęs iš Lietuvos. Jis vadovauja Chicagoje naujai įsikūrusiai LB Apylinkėi "Krantas".

* **Kazimieras Ambrozaitis, DDS**, su žmona **Angele Toronto** Prisikėlimo parapijos šventovėje minėjo savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Dr. Kazimieras Toronto kunigų seminarijoje studijuoja diakonų kursuose. Diakonais gali būti ir vedę vyrai.

Dr. A. Stanevičius vadovauja Uruguajaus "Giedros" merginų šokių ansamblui. Argentinoje, Buenos Aires apylinkėse yra gerai žinoma sena lietuvių organizacija - Susivienijimas Lietuvių Argentinoje (SLA), kurios valdyba kasmet suorganizuoja parengimus "lietuviškos dvasios išlaikymui". Šįmet tai vyko liepos 6 - 9 dienomis. Ten šoko ir dr. Stanevičiaus "Giedros" ansamblis.

Dr. Al. Stanevičius (odontologas, dailininkas ir šokių ansamblių vadovas) ir **M. Lenkauskienė**.

Rugpjūčio 4. d. SLA salėje buvo surengta dr. A. Stanevičiaus paskaita tema "Lietuvos tautiniai žymenys, herbai ir vėliavos". Paskaitininkas skaidrėmis parodė daug Vilniaus vaizdų, istorinės Lietuvos kunigaikščių, 80 miestų herbų ir daug kitų įdomių nuotraukų.

Dr. A. Stanevičius yra lietuvių liaudies meno žinovas ir taip pat atlikėjas. Savo darbus rodo ne vien Pietų Amerikoje, Uruguajuje, bet ir Čiurlionio Meno galerijoje, Chicagoje, bei Ispanijoje. Jis yra buvęs "Ažuolyno" ir "Rintukų" ansamblių vadovas, o dabar moterų-merginų šokių ansamblio "Giedra" vadovas.

* **Dr. Daiva Labanauskaitė-Norkienė** mediciną studijavo Kauno Medicinos Institute ir ten 1989 m. gavo vidaus ligų gydytojos specialybę. Sukūrė šeimą su Kanados piliečiu Juozu Norkumi, bet norint verstis medicinos praktika, Kanada, kaip ir JAV reikalauja išlaikyti egzaminus. 1992 m. išlaikė egzaminus ir nutarė įsigyti šeimos gydytojos specialybę. Šiomet baigė šeimos gydytojos specialybės rezidentūrą Toronte ir ruošiasi atidaryti praktiką Toronte, Bloor West Village apylinkėje.

* **Dr. Jonas Šalna**, prieš kelis metus išėjęs į pensiją, nedaug skiria laiko poilsiui. Keliauja iš šiaurės į pietus, sekdamas saulę. Tris sezonus praleidžia šiaurėje, Wisconsin'e, o lapams nukritus, keliauja į Floridą. Ten praleidžia žiemą. Be žuvavimo ir medžioklės, dr. Šalna užpildo laiką skaitymu, rašymu ir meno darbais, susijusiais su gamta – tai medžių šaknų dirbiniais. Laikas nuo laiko suruošia savo meno darbų parodas.

Šių metų pabaigoje pasirodė Jono Šalnos poezijos knyga "Nurimus banga". Šią 300 puslapių knygą, puikiai iliustruotą Nijolės Šaltenytės, spausdino "Švyturys", Vilniuje.

Dr. Šalna nustebino savo darbštumu ir daugeliu talentų. Medicinos praktika vertėsi netoli Chicagos, šeimos gydytojo specialybėje. "Nurimus banga" yra Jono Šalnos pirmoji poezijos knyga, išvedanti autorių į visuomenę, kaip gydytoją poetą.

* **Dr. Antanas Lipskis** jau prieš dešimt metų nustojo praktikuoti mediciną. 1996 m. lapkričio mėn. 8 d. Juno Beach, Floridoje buvo atidaryta jo vieno tapybos darbų paroda. Dr. Lipskis jau seniau žinomas visuomenei kaip tapytojas, yra dalyvavęs eilėje parodų ir yra

pasižymėjęs savo darbų produktyvumu. Paroda vyksta Juno Beach rotušės galerijoje. Atidarymo iškilmėse dalyvavo daugiau 200 žmonių, jų tarpe ir miesto meras. Išstatyta 30 darbų. Paroda tęsis iki 1997 m. sausio vidurio. Dr. Lipskis vertėsi bendra medicinos praktika Chicagos priemiestyje. Jis yra ir poetas – prieš keletą metų išleido eilėraščių knygą.

ALGs XIX-to suvažiavimo pokylyje, prie stalo: J. ir V. Peseckai, J. ir R. Vienužiai V. ir G. Balukai, E. ir A. Janušai ir J. Noreika su ponija.

* Chicagos gydytojų apklausoje "jei tau (gydytojui) reikėtų gydytojo, kokį tu pasirinktum?" Susidarė 500 gydytojų sąrašas, kuriame buvo minimas ALGS pirmininkas **dr. Arvydas Vanagūnas**. Jis yra gastroenterologas, profesorius Northwestern Medicinos mokykloje ir universiteto klinikų gydytojas. Smagu išgirsti, kad jis popularus ne vien tik lietuvių gydytojų tarpe. Chicagoje ir apylinkėse yra apie 15000 gydytojų. (Apie tai rašo 1997 m. sausio mėnesio "Chicago" žurnalas,

Patikslinimas. Dr. H. Solys, gyvenantis Juno Beach, Floridoje, pernai sugavo okeane žuvį kurią mes kronikoje pavadinome Gemit. Atsiprašome, iš žvejo sužinojome, kad žuvies vardas buvo Permit. Taip pat atsiprašome už netiksliai nurodytą praktikos vietą. Red.

1997 METŲ

L A M A
ŽIEMOS SEMINARAS

įvyks

KOVO 22 - 29 D. D.

TELLURIDE, Colorado

Platesnei informacijai kreiptis pas Gailę Ošlapaitę

„GANDRAS“ KELIONIŲ BIŪRAS

914 20th St., Suite F
Santa Monica, CA 90403

Telefonais:

(800) 96-LABAS Toll Free ir (310) 828-2952
arba Fax (310) 829-6453

MEDICINA
6849 Highland
Palos Heights, IL 60463

Address Correction Requested

Budrys, Milda; M.D.
2525 Gulf Of Mexico Dr Apt. 8-E
Long Boat Key FL 34228